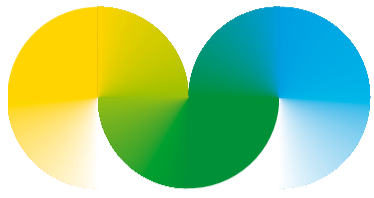

Posti Green

MTK-POHJOIS-SUOMEN JÄSENLEHTI 1 • 2015

Pohjois-Suomi MTK

UUTISJYVÄT

Antti Sahi

MTK on ollut uudennäköinen järjestö tämän vuoden alusta alkaen, kun päätökset metsänhoitoyhdistysten jäsenitymisestä suoraan Keskusliittoon astuivat voimaan. Järjestöuudistuksen päätökset ja toimeenpano on siten tehty, mutta nyt uudistus on vielä saatava näkymään toiminnassa. Sivut 7.

NOSTETAAN SUOMI SUOSTA

MTK kohti eduskuntavaaleja 2015

Edukuntavaalit sivut 8-9

MTK Pohjois-Suomen uusi puheenjohtaja Jari Ahlholm:

Usko suomalaiseen maatalouteen on vahva

Kaketinperäntiellä Kärsämäellä sukutilaansa viljelevälle Jari Ahlholmille tilan jatkaminen ei ollut itsestään selvyyttä.

- Kävin aikoinaan kauppaopiston, sillä olen viljan pölylle allerginen, Jari Ahlholm kertoo. Tarkoituksena oli kouluttautua kaiken varalta ihan eri alalle. Koulun käynnistä on ollut kuitenkin myöhemmin hyötyä, kun Jari jatkoi sukutilansa viljelemistä. - Armeijan jälkeen kävin Haapajärvellä maamieskoulun perusjakson, jonka jälkeen jatkoin opiskeluni Koivikossa Muhoksella ja valmistuin karjatalousagrokologiaksi, Ahlholm kertoo. Vuodesta 1906 lähtien samalla suvulla olevaa tilaa on tulevaisuudessa tu-

lossa viljelemään jo seuraava sukupolvi, kun sekä poika Johannes että tytär Juulia opiskelevat alalle.

- Johannes opiskelee agrokologi Ilmajoella ja tyttöstävänsä Jenna valmistuu maaseutuyrittäjäksi Haapajärveltä tänä keväänä. Juulia lukee kotieläintiedettä Maatalous- ja metsätieteellisessä, Ahlholm sanoo. Hän on iloinen lastensa ammatinvalinnasta, alalle nuorisoa ei ole pakotettu.

Korkiakosken tilaa pyritään koko ajan kehittämään ja miettimään, miten asioita voitaisiin tehdä paremmin.

- Peltoa pitäisi saada lisää, kun lannanlevitysvaatimukset kasvavat koko ajan, Ahlholm jatkaa. Isännän ja emännän yhteinen intohimo on Ayrshire karjan jalostustoiminta. Anu Ahlholm kuuluu myös Suomen Ayrshirekasvattajat ry:n hallituksen. Suomen Ayrshirekasvattajat perustettiin vuonna 2000 puolustamaan Ayrshirerotua. Yhä edelleen tuo toiminta-ajatus on ajankohtainen ja yhdistys on erittäin tarpeellinen ja aktiivinen. Tänä päivänä yhdistyksellä on lähes 500 jäsentä.

- Kävimme Kanadassa tutustumassa alan kasvattajiin Montrealin kupeessa, Jari Ahlholm kertoo. Kanadalaiset viljelijät ovat ylpeitä ammatistaan ja siellä maataloutta arvostetaan.

- Ruokamarkkinat ovat valtavat asuun pelkästään Montrealissa 1,6 miljoonaa asukasta. Montreal on Kanadan johtava kauppa- ja teollisuuskeskus.

- Meillä on tässä lähellä Venäjä ja Pietari, jossa on yli 5 miljoonaa asukasta. Se voi hyvinkin olla tulevaisuudessa meidän tärkein vientikohteemme, iso mahdollisuus kuitenkin, Ahlholm maalaillee.

Yhdistystoiminta tuo tietoa ja voimaa

Jari Ahlholm liittyi jo nuorena vaimonsa Anun kanssa nuoriin tuottajiin. Hänelle yhdistystoiminta on ollut aina tärkeää.

- Kun samanhenkiset saman alan ihmiset kokoontuvat, voi vaihtaa ajatuksia, tietoa ja kokemuksia, hän sanoo. Yhdessä tekeminen tuo voimaa. Hän sa-

noo myös yhdistystoiminnan olevan aaltomaista toimintaa. - Välillä tehdään enemmän välillä vedetään vähän henkeä ja kerätään voimia, Jari Ahlholm toteaa. Kun MTK Kärsämäen toiminta alkoi viimeksi hiipua, sitä puhallettiin henkiin järjestämällä jäsenistölle jouluruokailu. - Tämä perinne on jäänyt voimaan ja nyt kokoonnumme isolla porukalla joka vuosi hyvän ruuan äärelle iloisella mielellä. Puheenjohtaja toteaa, että Suo-

messa ja suomalaiset maatalousyrittäjät alkavat olla ylpeitä omasta työstään ja suomalaiset omista viljelijöistään. - Teemme tärkeää työtä tuottamalla hyvää puhdasta lähiruokaa, Ahlholm kiteyttää.

Teksti ja kuvat: Tuula Uitto

Isännän ja emännän barrastus on Ayrshire karjan jalostustoiminta. Tässä Johannes ja Jari Ahlholm esittelenät yhtiä palkittua valloksilöään.

Pääkirjoitus

Puheenjohtaja

Jo ennen kevään peltotöitä viljelijät joutuvat tänä vuonna tekemään aikaisempia vuosia töisevämmän työrupeaman perehtymällä uuden maatalouden tukijärjestelmän sisältöön. Samalla jokainen tekee mielessään valintoja järjestelmän eri osiin sitoutumisesta. Nyt kun olemme uuden ohjelmakauden alussa, uuteen tukijärjestelmään tutustumiseen ja valintojen miettimiseen kannattaa varata aikaa ja tarpeen mukaan pyytää neuvojan apua. Tukijärjestelmän sisäinen logiikka on etenkin ympäristökorvausjärjestelmän ja eläinten hyvinvointikorvauksen osalta muuttunut nimensä mukaisesti korvauksen maksamiseksi tietyistä edellytyksistä toimenpiteistä. Jokaisen kannattaa omalla kohdallaan miettiä etenkin valinnaisten sitoumusten ja sopimusten osalta, mitä on valmis tekemään määriteltyä korvausta vastaan. Nämä ratkaisut on syytä jokaisen todellakin miettiä itse. Nyt ei kannata ajatella sitä, mitä naapuri tekee tai huhupuheet kertovat.

MTK Pohjois-Suomi on yhdessä maatalouden yhteistoiminta-alueiden, ProAgrioiden ja ELY-keskusten kanssa suunnitellut molempien maakuntien alueelle koulutuskokonaisuuden uudesta maatalouden tukijärjestelmästä. Koulutusten ajankohdat ja paikat julkaistaan tässä lehdessä. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaalla YTA-alueet järjestävät kuntakohtaisia koulutuksia Kannustan ja kehoitan jäsenistöämme osallistumaan koulutuksiin.

Koska tukikoulutukset ovat tänä keväänä aikaisempaa laajempia, emme ole pyrkineet sijoittamaan tuottajayhdistysten kokouksia koulutusten yhteyteen. Kokous- ja koulutuspäivästä muodostuisi silloin liian pitkä. Yhdistystemme kevätkokouksissa pyrimme tänä keväänä perehtymään enemmän järjestöasioihin, mutta maatalouspolitiikastakin kyllä keskustellaan.

Poliittisesti elämme tänä keväänä vedenjakajalla. Seuraavan neljän vuoden poliittinen suunta Suomessa päätetään tänä keväänä eduskuntavaaleissa. Vaikka taaksepäin ajatellen neljä vuotta edellisistä vaaleista tuntuukin lyhyeltä ajalta, eteenpäin ajateltuna se on pitkä rivi kullanarvoisia vuosia ja päätöksiä. Yhteiskuntamme kehityksen ja hyvinvointimme suunnan vaatimat ratkaisut eivät voi enää odottaa. Seuraavalla eduskunnalla on oltava valmiutta päätöksiin. Ja meidän kaikkien on hyväksyttävä, että päätökset koskevat myös meitä. Mutta vaaleissa voimme vaikuttaa tulevien päätösten sisältöön. Siksi, hyvät ihmiset, käykää äänestämässä! Olemme saaneet vuoden alussa tuottajaliittomme johtaviin luottamustehtäviin uusia henkilöitä. Heidän ja kaikkien muiden luottamushenkilöiden kanssa jatkamme yhdessä työtä järjestössä jäsenistön hyväksi parhaamme mukaan.

Tarja Bäckman,
päätoimittaja

Kuva: Studio PSV

Halpuuttamaan

S-ryhmä lanseerasi uuden termin kaikkien suomalaisten huulille, halpuuttamisen. Halpuuttamisen kärkituotteeksi nostettiin suomalaisten suosikkijuusto, jonka hintaa on mainoksissa kauhisteltu.

Markkinamiesten mukaan elintarvikkeiden hintoja alennetaan pyytteettömästi ja jaloin periaattein kaupan omista katteista tinkimällä. Kuulostaa hyvältä, vaikkakin meillä alkutuottajilla oli omat epäilyksemme halpuuttamisen todellisista maksumiehistä. Kokemuksemme perusteella hinnan alennukset vyörytetään ketjussa alaspäin ja lopullisesti esimerkiksi 90 senttiä halvemman juuston kustantaa maidontuottajat 9 senttiä alemmalla maidon hinnalla.

Halpuuttamista perusteltiin suomalaisten heikentyneellä ostovoimalla. Hienoa, että kauppa on ilmoittanut ostovoiman määrittävän hintaa, jonka asiakas tuotteista joutuu maksamaan. Asiaa täytyy viedä eteenpäin ja laajentaa koskemaan myös tuotantopanoskauppaa. Halpuuttaminen ei saa olla vain yhden kohderyhmän etuoikeus. Ostovoima maataloudessa on pienentynyt todistetusti kaikilla tuotannon aloilla huomattavasti tuottajahintojen alenemi-

sesta johtuen. Lisäksi sikatalouden kansallinen tuki on alentunut voimakkaasti ja ruokaperunan tuki on lopetettu kokonaan. Tulevat tukiratkaisut eivät tuo helpotusta tilanteeseen. Pikemminkin päinvastoin, tukitasot tippuvat ja ehdot sekä tarkastukset tiukkenevat. Tuotantopanosien kaupassa halpuuttamiselle on olemassa vahva näyttö ja vaatimus. MTK:n tuotantotalousvaliokunnan selvitusten perusteella rehujen hinnassa ollaan 50 - 90 euroa korkeammalla tasolla kuin vuonna 2009, jolloin maidon tuottajahinta oli edellisen kerran 35 senttiä litralta. Samoin konekustannukset ovat jatkaneet hurjaa nousua koko 2000 luvun. Huoltokustannukset karkaavat käsistä ja yksittäispakattujen kumiosien hintoja ei voi kuin ihmetellä. Esimerkkejä kustannusten noususta voi jokainen luetella läjäpäin. Myös pellon osto- ja vuokrahinnoissa on kuplaa. Halpuuttamisen on koskettava myöskin lannoitekauppaa, jossa Suomen markkinoilla monopolistinen markkinajohtaja hinnoittelee tuotteensa reiluun ylihintaan, vaikka energian ja kaasun hinnat ovat romahtaneet.

Maatalous on yritystoimintaa,

jonka jatkuvuus voidaan turvata, vain mikäli tuotanto on kannattavaa. Tätä taustaa vasten tuotantopanosien halpuuttaminen on ehdottoman ajankohtaista ja tarpeellista. Kyseessä on loppujen lopuksi myöskin elintarvikkeiden riittävyys ja huoltovarmuus kriisiaikoina.

Eduskuntavaalit järjestetään 19.4. Suomessa on vallalla negatiivisen kehityksen kierre, joka ruokkii itse itseään negatiivisävytteisine uutisineen. On aika nostaa katse maasta ja katsoa ympärillä olevia mahdollisuuksia. Meillä on puhdas luonto; pellot, vedet, metsät ja suot, joita taitavasti hyödyntämällä saamme Suomen uuteen nousuun. Orastavaa nousua emme saa tukahduttaa liiallisen byrokratian ja sääntelyn alle. Käykää äänestämässä, valitaan maaseutua ja maaseudun asioita ymmärtävät edustajat eduskuntaan.

Jari Ahlholm
Puheenjohtaja, MTK Pohjois-Suomi
jari.ahlholm(at)mtk.fi, 050 533 9796

UUTISJYVÄT MTK-POHJOIS-SUOMEN JÄSENLEHTI 1 • 2015

JULKAISIJA
MTK - Pohjois-Suomi

Oulun toimisto
Rautatienkatu 16 C 22,
90100 Oulu
puh. 020 413 3500

Kajaanin toimisto
Kauppakatu 25 A,
87100 Kajaani
puh. 020 413 3370
www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi

PÄÄTOIMITTAJA
Tarja Bäckman

TOIMITUS
Tuula Uitto
tuula@kristallijulkaisut.fi
p. 050 4646 777

PAINOPAIKKA
Eco Print Oy, Iisalmi
puh. (017) 814 642
www.ecoprint.info

ILMASTONSUOJELUA
EDISTÄVÄ PAPERI

Varapuheenjohtaja Tuija Korhonen:

Järjestötyö on merkityksellistä ja tärkeää

MTK Pohjois-Suomen hallituksen uusi varapuheenjohtaja Tuija Korhonen on Sotkamon Naapurinvaaralta.

Perheeseen kuuluu aviomies ja kaksi tyttäretä (3- ja 9-vuotiaat).
- Elannon antaa maitotila, lehmiiä tällä hetkellä yhden robotin verran. Isovanhempien apu sekä yksi palkattu työntekijä mahdollistavat sen, että minulla on ollut mahdollisuus olla välillä töissä tilan ulkopuolella sekä keskittyä myös edunvalvontatehtäviin, Tuija Korhonen esittelee.
- Olen kotoisin maatilalta, mutta en muista, että olisin lapsena koskaan ajatellut jatkavani vanhempieni tilaa, Korhonen kertoo. Hän opiskeli aikoinaan Kajaanissa luokanopettajaksi, mutta niitä töitä hän ei ole päteväne ehtinyt tekemään päiväakkään.
- Maaseutu on sen sijaan on ollut aina tärkeä, samoin kotiseutuni Kainuu. Mutta kuten niin monelle on käynyt, ajauduin näihin töihin avioliiton kautta. Ja päiväpäivältä maatalouden ja maaseudun etu tuntuu minulle yhä tärkeämmältä, Korhonen kertoo.

MTK:n toiminnassa hän on ollut mukana vuodesta 2008 saakka ja suurimman osan siitä maaseutunuorten toiminnassa.
- Aloitin Sotkamon maaseutunuorten kerhossa ja tulin valituksi

liiton nuorten valiokuntaan 2010. Vuonna 2012 minulle tarjottiin paikkaa keskusliiton nuorten valiokunnassa ja kahden vuoden mittaisesta kaudesta jälkimmäisen vuoden olin valiokunnan puheenjohtajana, Tuija Korhonen sanoo. Keskusliiton nuorten valiokunnan paikka tarjosi mahdollisuuden edustaa Suomea CEJAn eli Euroopan nuorten viljelijöiden kokoontumisissa.
- Viime syksynä tulin valituksi Euroopan komission Civil Dialogue on Rural Development asiantuntijaryhmään. Yllätyksenä CEJA halusi asettaa minut varapuheenjohtajaehdokkaaksi. Vielä suurempi yllätys oli se, kun minut ryhmän ensimmäisessä kokouksessa valittiin 1. varapuheenjohtajaksi, Tuija Korhonen jatkaa. Nimitys on ollut Korhosen mielestä työllistävä, mutta se on myös avannut ovia moneen uuteen asiaan.

- Saan olla edustajana esimerkiksi Euroopan maaseutuverkoston tapaamisissa (ENRD) sekä tarkkailijajäsenenä verkoston ohjausryhmässä, Korhonen sanoo.

Halu vaikuttaa ajaa eteenpäin
Tuija Korhonen aloitti liiton johtokunnassa vuoden alussa.
- Johtokunta valitsi minut ensimmäisessä kokouksessaan va-

rapuheenjohtajaksi ja olen siitä erittäin otettu, Korhonen sanoo. Halu vaikuttaa asioihin ja kehittää liiton toimintaa oli syy, miksi hän lähti ehdolle johtokuntaan.
- Uskon, että tarvitsemme uudistumista pysyäksemme muuttuvan maailman mukana, hän jatkaa. MTK:sta on vuosien mittaan tullut Tuija Korhoselle rakas.

- Tunnustan, että välillä olen kokenut lievää ähkyäkin järjestön suhteen, mutta se on ollut hyvin väliaikaista, hän myöntää.
- Koen, että liiton toiminta maaseudun yrittäjän näkökulmasta tarvitaan maakunnallisessa päätöksenteossa, jotta maaseudun elinvoimaisuus ja elinkelpoisuus säilyisi myös tulevaisuudessa, hän kuitenkin sanoo. Johtokunnan tehtävänä on luonnollisesti johtaa liiton toimintaa.
- Johtaminen on mielestäni toiminnan suunnan valitsemista ja sen näyttämistä, hän jatkaa. Toisinaan asioiden ja ihmisten johtaminen voi olla yksinäistä puuhaa, mutta ilman ihmisistä välittämistä tavoitteita ei saavuteta toivotulla tavalla.

- Puheenjohtajisto on eräänlainen keulakuva, mutta vastuu toiminnasta ja sen kehittämisestä kuuluu koko johtokunnalle. En

usko yksinvaltiuteen vaan demokraattiseen vastuunjakamiseen, mutta sekin on taitolaji: vain vahvat johtajat kykenevät antamaan valtaa muille, Tuija Korhonen analysoi. Joku viisas on joskus sanonut, että johtajat ovat myös toivon välittäjiä. Ja juuri nyt maaseudulle kaivataan erityisen paljon toivoa paremmasta.

Työ, jolla on merkitystä

Tuija Korhosen mielestä tärkeiksi koetut asiat eivät tunnu työläiltä. Vaikka edunvalvonta voi tuntua haasteelliselta aamueljältä noustessa, kaiken sen jaksaa, koska tietää tekevänsä asioita, joilla on merkitystä.
- Haasteellisinta edunvalvonnan näkökentän kaventuminen. Kun olet itse toiminnan ytimessä ja aktiivisesti mukana kaikessa, erittäin helposti unohtuu, millä toiminta "näyttää" ulospäin, hän sanoo. Hämärtyy ymmärrys siitä, että kaikki muut eivät tiedä kaikkea sitä, mitä itse tiedät. Tällöin toiminta koetaan helposti sisäänpäin lämpiäväksi ja kaikkea muuta kuin avoimeksi. Vapaa- ja työaika on välillä hyvin vaikea erottaa toisistaan, mutta Korhonen koittaa myös saada aikaa harrastuksilleen.

- Arki sujuu kuitenkin työn, lastenhoidon ja edunvalvonnan ta-

sapainottelussa.

Käsityöt ja liikkuminen ovat itselle tärkeitä energian antajia, mutta liian usein harrastukset unohtuvat muiden kiireiden alle, Korhonen huokaa. Uutisjyvien lukijoille Tuija Korhonen lähettää hankin terveisensä.

- Tilanne tiloilla tulee tänä vuonna olemaan taloudellisesti haastava. Suunnitelkaa toimintaa huolella ja olkaa ajoissa yhteydessä pankkeihin, mikäli tarve vaatii, Korhonen kehottaa. Ja kannattaa muistaa, että tämä kaikki on kuitenkin "vain" työtä. Tärkeintä on kaiken keskellä muistaa huolehtia omasta ja läheisten hyvinvoinnista. Vain sillä tavoin jaksetaan myös vaikeinkin aikoina.

- Toivoaan ei saa menettää, sillä ruokaa tarvitaan aina, Tuija Korhonen muistuttaa.

Teksti: Tuula Uitto

Markku Ekdahl

MTK:n metsälinjan

Kenttäpäällikkö/metsäasiantuntija

Nivalasta kotoisin oleva Markku Ekdahl, asuu Kempeleessä, opastaa metsänhoitoasioissa Oulun toimistolta käsin. Työssään hän vastaa metsäedunvalvonnasta ja metsänhoitoyhdistysten toiminnan tuesta Pohjois-Pohjanmaalla.

Markku Ekdahlin mielestä tärkeintä on työssään pyrkiä toimimaan niin, että metsänomistajien omalle metsätaloudelleen asettamat tavoitteet toteutuisivat mahdollisimman hyvin.
- Eri metsänomistajilla tavoitteet

ovat erilaisia, eli palveluja pitää pystyä sovittamaan tarpeen mukaan, hän toteaa. Mielekkäintä työssä on itsenäinen ja vaihteleva työ, jossa saa tavata erilaisia metsänomistajia eri puolilta Pohjois-Suomea.

- Hyvä porukka, jossa on mukava tehdä työtä, Ekdahl kiteyttää. Haasteellisinta hänen työssään on eri intressien sovittaminen yhteen.

- Tämä tulee vastaan erityisesti maankäyttökysymyksissä. Vanha ammattiyhdistysmiesten ohje "jos et tiedä, mitä mieltä olet, vastusta varmuuden vuoksi" ei enää nykyään päde. Rakentamalla yhteistyöllä saa enemmän aikaan kuin riitelemällä ja rähjäämällä, Ekdahl sanoo. Ekdahlin vapaa-aikaan kuuluu monipuolista kuntoilua hiihtäen, pyöräillen ja uiden, sekä metsästystä, moottoripyöräilyä ja valokuvausta. Markku Ekdahlin terveiset Uutisjyvien lukijoille on:
- Suomi elää metsästä – edel-

leen. Ilmastonmuutoksen myötä tapahtuneet muutokset politiikassa sisältävät haasteiden lisäksi myös suuria mahdollisuuksia metsätaloudelle. Päästövähennystavoitteet, joihin Suomi on sitoutunut, voidaan saavuttaa vain uusiutuvaa biomassaa polttamalla.

Markku Ekdahlin tavoittaa:
markku.ekdahl@mtk.fi,
040-357 6377,
Rautatiekatu 16 C 22,
90100 Oulu.

Heikki Rahko

MTK:n metsälinjan

kenttäpäällikkö/asiantuntija

Muhokselta syntyisin oleva Heikki Rahko, asuu Paltamossa ja toimii Kajaanin toimistossa.
- Työssäni huolehdin metsänomistuksen kannattavuudesta, ja hoidan maakunnallista metsäedunvalvontaa, Heikki Rahko sanoo. Työssä mielekkäintä on yhteistyö ja palvelujen kehittäminen mestänhoitoyhdistysten kanssa.

- Myös markkinoinnin kehittäminen on mielenkiintoista, Rahko sanoo. Haasteellisenpana

työssään hän pitää puumarkkinoiden toimivuutta riittämättömän kuitupuun kysynnän vuoksi.

Harrastukseksena tämä Kainuun tangomestari 2004, Luomulaulun Suomen Mestari 2007 ja Laila ja Olavi -laulukilpailun voittaja 2014 sanoo laulamisen, metsänhoitotöidensekäliikunnan. Terveiset Uutisjyvien lukijoille Rahko lähettää positiivisin mielin.

- Mennään positiivisesti eteenpäin kohti biotalouden vallankumousta. Puulla on loistava tulevaisuus, Rahko sanoo. Metsänomistajan tavoitteet saavutetaan hänen mielestään parhaiten liittymällä tiiviisti Metsänomistajat – ketjuun. Metsänomistajaketjun muodostavat metsänhoitoyhdistykset ja MTK.

Heikki Rahkon tavoittaa:

Pubelimella 0400 281 344,

heikki.rahko@mtk.fi, toimistolta

Kauppakatu 25 A 87100 Kajaani

MTK Sotkamon uusi puheenjohtaja Jyrki Nykänen:

Tuottajayhdistys tuntee viljelijän arjen

Mtk-Sotkamon puheenjohtajaksi valittiin tammikuussa maanviljelijä Jyrki Nykänen. Hän on maidontuottaja Rimpilänniemeltä ja hoitaa yhden robotin maitotilaansa avovaimonsa Ella Mustakankaan kanssa. Uusi puheenjohtaja pääsi vaikuttamisen makuun jo ensimmäisten viikkojen aikana.

- Olin tekemässä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle muistutusta Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesän ympäristölupahakemukseen purkuputken rakentamiseksi Talvivaaran alueelta Nuasjärveen, Jyrki Nykänen sanoo. Nuasjärvellä on iso merkitys useille tiloille ja yrittäjille sen ympärillä.

- Nuasjärven rannalla sijaitsee useita maatiloja, jotka hyödyntävät järvivettä elinkeinotoimissaan, Nykänen muistuttaa ja sanoo järvivettä käytettävän laiduntavien eläinten juomavetenä ja pellon kastelussa kesäisin.

- Puhumattakaan purkuputkihankkeen merkitystä mielikuviin, rannalla on useita matkailuyrityksiä, Nykänen muistuttaa. Puheenjohtajana aloittanut Nykänen on istunut MTK Sotkamon johtokunnassa jo nelisen vuotta. Asioiden hoitaminen yhdessä on tuttua. Nykänen pitää hyvänä sitä, että johtokunnan jäseniä on eri tuotantosuosunnista.

- Meillä on johtokunnassa edustettuina maidon- ja lihantuotanto, luomu, vihanneksen ja juuresten viljely ja matkailu. Tästä kokoonpanosta löytyy monipuolista näkemystä yhdistyksen toimintaan, toteaa Nykänen tyytyväisenä.

Yhdistyksen merkitystä alueensa jäsenitoille uusi puheenjohtaja pitää tärkeänä. - Sen kautta voidaan hoitaa yhteisiä asioi-

ta ja pohtia toimintaympäristöön liittyviä haasteita. Tällä hetkellä maatalousyrittäjiä puhuttaa muun muassa maidon hinnan aleneminen. Yleisesti epävakaus tarkoittaa, että investointeja pitää miettiä todella tarkkaan. Jokainen tila on kuitenkin omanlaisensa ja ratkaisut mietittävä yksilöllisesti, Nykänen sanoo.

Nykänen korostaa yhdistyksen merkitystä myös yhteisöllisyyden ja virkistymisen tarjoajana.

- Kyllä yhdistyksen yksi tärkeä osa on olla maatalousyrittäjien henkireikä ja järjestää vapaata virkistystoimintaa ja tapaamisia viljelijöiden kesken, Nykänen muistuttaa. Mtk-Sotkamo tarjoaa jäsenille perheineen Vuokatin Urheiluopiston liikuntapalveluja jäsenetuhintaan vuoden 2015 loppuun saakka. Jäsenille on ollut myös keilavuoroja.

Tapahtumiin ja harrastuksiin on riittänyt väkeä, mutta kokouksiin puheenjohtaja Nykänen toivoisi enemmän osallistujia. Erilaisissa tapaamisissa pääsee vaihtamaan ajatuksia samana alan yrittäjien kanssa ja saa samalla vertaistukea.

Niemelän tilan isäntä

Niemelän maatila Sotkamon Rimpilänniemessä sijaitsee törmän päällä kauniissa järvenrantamaisemassa. Kyseessä on vanha sukutila, ja Jyrki Nykänen on tilan neljäs isäntä. Tila on erikoistunut maidontuotantoon. Vuonna 2006 rakennetussa robotinavetassa on paikat 70 lehmälle. Lisäksi tilalla on nuorkarjaa ja sonnivasikoita, jotka lähtevät terninä välitykseen.

Ella Mustakankaasta tuli tilan emäntä reilut kolme vuotta sitten. Maatalous- ja metsätieteiden maisterilla oli takanaan akateemi-

Jyrki Nykäsen ja Ella Mustakankaan silmäterä on kahden vuoden ikäinen Juho.

nen ura maaseudun kehittämistehtävissä, kun elämä kuljetti Pohjois-Pohjanmaan tytön Kainuuseen. Jyrkille puolestaan oli lapsuudesta asti selvää, että hänestä tulee maanviljelijä. Lapsuudenhaave toteutui, kun tilalla tehtiin sukupolvenvaihdos 2000-luvun alussa.

Perinteiset roolimallit eivät päde Niemelän tilalla, vaikka Ella pyörittäkin huushollia ja Jyrki hoitaa konepuolen, Ella kun osallistuu myös peltotöihin ja Jyrki on talon paras leipuri. Ellalla ja Jyrkillä on kahden vuoden ikäinen poika, joten tilan töissä on apuna myös palkkatyövoimaa.

Sekä isäntä että emäntä pitävät tärkeänä oman alansa sosiaalista verkostoa. Niinpä molemmat ovat mukana erilaisissa ammatissaan liittyvissä luottamustehtävissä. Vapaa-aikanaan uusi puheenjohtaja pelaa lentopalloa ja käy syksyisin hirvimetsällä.

Teksti ja kuvat: Tuula Uitto

MIRJA

- Lähiruoka
- Lähipalvelut
- Lähimatkailu
- Lähienergia

Lähellä.

mirjavehkapera.fi

Nuortenkerhot

Haapajärvi	puheenjohtaja	Rintala	Heikki	040-7668563	heikki.rintala@hotmail.com
Haapajärvi	sihteeri	Pietikäinen	Heini	045 3571475	heini.pietikainen@gmail.com
Haapavesi	puheenjohtaja	Vuorenmaa	Janne	044-3715367	janne.vuorenmaa@kotinet.com
Haapavesi	sihteeri	Lehtola	Henna	040-9131095	hennam.lehtola@gmail.com
Kärsämäki	sihteeri	Venetpalo	Miia	0409624950	mii.venetpalo@luukku.com
Kärsämäki	puheenjohtaja	Myllymäki	Hannele	0505330934	suvi-marja@luukku.com
Lumijoki	puheenjohtaja	Tornio	Matti		matti.tornio@hotmail.com
Lumijoki	sihteeri	Kuokkanen	Heikki	050-3001806	hkuokkanen@gmail.com
Muhos, Utajärvi	puheenjohtaja	Keränen	Veli Jaakko	0400-642094	keranen.jaakko@gmail.com
Muhos, Utajärvi	sihteeri	Rikkola	Jaakko	040 746 9838	jaakko.rikkola@mail.suomi.net
Oulunseutu	puheenjohtaja	Junttila	Juha	050-5678813	
Oulunseutu	sihteeri	Korpela	Samuli	040 4106961	samuli.korpela@suomi24.fi
Pyhäjoki	puheenjohtaja	Helaakoski	Matti	040-8610965	m.helaakoski@kotinet.com
Pyhäjoki	sihteeri	Piukkala	Outi	040-5861289	opiukkala@luukku.com
Ruukki	puheenjohtaja	Paakkari	Tauno	0407787750	taunopaakkari@gmail.com
Ruukki	sihteeri	Niemelä	Tiina	0407794682	niemetii@gmail.com
Sotkamo	puheenjohtaja	Korhonen	Tuija Hannele	044 5002285	korhonen.tuija.h@gmail.com
Sotkamo	sihteeri	Hyvönen	Outi	050 3221739	outi.hyvonen@gmail.com
Tyrnävä	puheenjohtaja	Anttila	Sami		sami.anttila1@gmail.com
Tyrnävä	sihteeri	Pakonen	Teemu	0400-769392	teemu.pakonen@gmail.com

MELA asiamiehet

Jylhä Elsa-Maija, 029 435 2675
Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Sievi, Ylivieska

Kivijärvi Anita, 029 435 2676
Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi, Vaala

Kontinen Osmo, 029 435 2677
Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Raahe, Siikajoki, Tyrnävä

Määttä Martti, 029 435 2646
Kuusamo, Posio, Taivalkoski

Pentikäinen Paula, 029 435 2655
Kärsämäki, Pyhäntä, Siikalatva

Ranta Pertti, 029 435 2659
Ii, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Utajärvi

Maaseudun tukihenkilöverkosto
Tukihenkilö on maaseudun olosuhteet tunteva vapaaehtoinen, tehtävään koulutettu auttaja, jolle voi puhua ja jonka kanssa voi etsiä ulospäystä vaikeista tilanteista. Tukeminen on kuulemista, keskustelemista ja rinnalla kulkemista. Tuen saaminen on luottamuksellista. Lisätietoja: www.tukihenkilö.fi

TerveysHelppi 0206 1000 auttaa Lähi Tapiolan asiakkaat nopeasti oikeaan hoitoon

LähiTapiola on luonut uuden toimintamallin, joka lyhentää terveyspalveluiden hoitoketjuja ja muuttaa vakuutusyhtiön roolia.

LähiTapiola luo täysin uudenlaisen toimintamallin vapaachtoiseen henkilövakuuttamiseen. Se aloittaa korvaustoimintaa parantavan puhelinpalvelun, jossa

Jouni Liuska, kuva LähiTapiola

terveydenhuollon asiantuntijat ohjaavat asiakkaat oikeaan hoitoon.

- Hoitoketjua lyhennetään ohjaamalla asiakkaat oikeaan hoitoon uuden TerveysHelppi-nimisen puhelinpalvelun avulla. Uusi malli otetaan käyttöön vaiheittain

eri puolella Suomea, kertoo myyntijohtaja Jouni Liuska LähiTapiolasta. Uudistus muuttaa vakuutusyhtiön roolia, vakuutuskorvausten maksajasta hoitoketjun nopeuttajaksi ja asiakkaiden 'Helpiksi'.

- Aiemmin vakuutusyhtiön toiminta rajoittui vain sairauden tai tapaturman jälkeisen korvausprosessin hoitamiseen. Asiakkaamme sairastuessa hän otti itse yhteyttä lääkäriin, ja lääkäriissäkäynnin jälkeen hän haki vakuutusyhtiöltä korvauksia, Jouni Liuska jatkaa.

TerveysHelpin tarkoituksena on terveyspalveluiden hoitoketjujen lyhentäminen. LähiTapiola ei rakenna omaa sairaalaa, vaan hoidon nopeuttaminen perustuu LähiTapiolan asiantuntemukseen sekä yhteistyöhön eturivin hoitolaitosten kanssa.

- Yhdessä hyvien hoitolaitoskumppaneiden kanssa voimme löytää asiakkaalle oikean terveydenhoidon ammattilaisen ja pystymme ohjaamaan asiakkaan nopeasti hoitoon – tämä taas tarkoittaa sitä, että asiakas saa heti tarvitsemaansa apua ja paranee nopeammin, Jouni Liuska LähiTapiolasta esittelee.

Henkilövakuuttamiseen liittyviä korvauksia maksetaan vuosittain useita satoja miljoonia euroa.

- Tämä on toimintaa, jossa kaikki voittavat – asiakkaamme saa parempaa palvelua sekä hyötyy itse esimerkiksi ansionmenetysten minimoinnin kautta, työnantaja muuan muassa sijaisjärjestelyjen vähentymisenä, LähiTapiola korvauskustannusten alentumisenä ja yhteiskunta verotulojen myötä, Liuska muistuttaa.

TerveysHelppi ohjaa asiakkaat oikeaan hoitoon

Kun asiakas soittaa TerveysHelppiin, nu-

merossa vastaava ammattilainen kuuntelee asiakkaan tilanteen. Puhelun aikana hoitaja arvioi ja neuvoo asiakasta mm. hoidontarpeen suhteen sekä arvioi alustavasti asiakkaan vakuutuksen korvattavuutta kyseisessä tilanteessa. Lisäksi hän neuvoo asiakkaalle sopivan hoitolaitoksen ja varaa hänelle ajan.

- Joskus hoitaja voi myös arvioida tilanteen kiireettömäksi ja tällöin asiakas voi itse päättää jäädä odottamaan rauhassa esimerkiksi flunssan paranemista saatuaan TerveysHelpestä tarvittavat hoito-ohjeet, Liuska sanoo.

TerveysHelppissä puheluihin vastaavat terveydenhuollon ammattilaiset, eli sairaanhoitajat ja laajan kokemuksen omaavat lähihoitajat. Mikäli konsultaatioihin tarvitaan apua, heidän tukenaan on päivystävä lääkäri.

- Terveysdenhuollon ammattilaisten tukena ovat myös korvausammattilaiset, joilta he saavat tarvittavaa tukea aina palvelun aukioloaikana, Liuska jatkaa.

TerveysHelpin palvelun tuottaa LähiTapiolalle Pihlajalinna-konserniin kuuluva Dextra.

Pilotti on osa LähiTapiolan terveys- ja hyvinvointistrategian toteuttamista. LähiTapiola on aloittanut TerveysHelppi-nimisen palvelun pilotin viime vuonna. Asiakkailta saadun hyvän palautteen vuoksi palvelua on laajennettu ja nyt palvelu kattaa koko Suomeen. TerveysHelppi on tarkoitettu LähiTapiolan henkilövakuutusasiakkaille. Pilottiin kuuluvat ne asiakkaat pilottialueilla, joilla on lapsivakuutus, lapsi- tai aikuisturva sekä Omavara-vakuutus.

Teksti: Tuula Uitto ja LähiTapiola

Kuva: Jouni Liuska, kuva LähiTapiola

Kuva: Ari Heinonen/Otavamedia

Dextran lähihoitajat Tanja Mäkinen ja Suua Leinonen ovat terveydenhuollon ammattilaisia, jotka vastaavat TerveysHelppiin tuleviin puheluihin lähi- ja sairaanhoitajakollegoidensa kanssa. Helppiin voivat soittaa LähiTapiolan henkilövakuutusasiakkaat.

TRIO TRAVELS

10.-15.10. 2015

MTK Pohjois-Suomen ja MTK Lapin Tuottajamatka

ITALIAAN

Matkamme vie meidät Pohjois-Italian upeisiin maisemiin, Gardajärven rannalle. Alueen luonto hurmaa kauneudellaan ja monipuolisuudellaan. Matkamme eräs huippukohta tulee olemaan vierailu ruokateemalla olevaan Expo näyttelyyn Milanossa. Maailmannäyttelyn teemana on "Planeetalle ravintoa, elämälle energiaa". Matkamme aikana teemme lisäksi useita ammattivierailuja. Vieraillemme viini-, lihakarja- ja oliiviöljytilalle sekä tutustumme juuston valmistukseen. Nautimme alueen gastronomisista herkuista ja erikoisuuksista maittavien ruokailujen merkeissä. Matkan aikana on myös mahdollista tehdä retki ainoalaatuisen Venetsiaan.

Matkan hinta: **1440 €/hlö**. Yhden hengen huoneen lisämaksu: 140 €
Trio Travelsin palvelumaksu: 15 €/hlö

Hinta sisältää: Edustajaiset lennot turistiklassissa Oulu/Rovaniemi - Helsinki - Milano, majoituksen Hii-Nantala lentokenttähotellissa (1 yö), suomenkielisen oppaan palvelut kohteissa koko matkan ajan, majoituksen Gardassa ***-hotellissa aamiaisella (4 yötä), päivittäiset ruokailut matkoitelman mukaisesti, matkoitelman mukaiset kuljetukset, retket ja ammattivierailut, pääsymaksun Expo 2015 -näyttelyyn, MTK:n edustajan mukanaolon matkalla matkanjohtajana sekä lentokenttämaksut ja arvonsisäveron.

 Pohjois-Suomi **MTK**

Ilmoittautumiset ja tiedustelut 30.6.2015 mennessä:
Irene Hiltula - puh. 020 756 8610 - irene.hiltula@triotravels.fi

PAIKKOJA ON RAJOITETUSTI JA NE MYYDÄÄN VARAUSJÄRJESTYKSESSÄ

MATKAOHJELMA OSOITTEESSA:
WWW.TRIOTRAVELS.FI TAI WWW.MTK.FI/LIITOT/POHJOISSUOMI

Maatalouden rahoitus pysyy uudella EU-ohjelmakaudella lähes entisellään

EU-ohjelmakaudella 2014–2020 maatalojen investointituen ja nuoren viljelijän aloitustuen ehdot pysyvät pääsääntöisesti ennallaan. Edellisen ohjelmakauden hyvin toimineet käytännöt on päätetty säilyttää. Säädöksistä laki maatalouden rakennetuista on lainvoimainen. Valtioneuvoston asetukset maatalouden rakennetusta ja maatalon investointituen kohdentamisesta eivät vielä ole lainvoimaisia tätä juttua kirjoittaessa. Seuraavat asiat esitetään sillä varauksella, että asetuksissa olevat ehdot voivat muuttua.

Maatalouden investointituessa tukikohteet pääasiassa ennallaan

Maatalouden investointituella tavoitellaan maatalojen kilpailukykyä ja kannattavuuden sekä tuotanto-olosuhteiden parantamista, eläinten hyvinvoinnin ja työympäristön parantamista, energiatehokkuuden parantamista, uusiutuvan energian käytön lisäämistä sekä vaikuttamista maataloustuotannon aiheuttamaan ilmasto- ja ympäristökuormitukseen.

Maatalouden investointituki koostuu avustuksesta tai avustuksesta ja korkotukilainasta sekä lainaan mahdollisesti myönnettävästä valtiontakauksesta. Valtiontakauksen kohteet ovat investointeja, joilla merkittävästi uusitaan tuotantomenetelmiä tai jonka avulla laajennetaan maatalon tuotantotoimintaa. Valtiontakaus voidaan myöntää kotieläintalouden, turkistalouden, kasvihuone- ja energiatuotannon rakentamisinvestointiin. Yksikkökokoavaatimukset ovat poistuneet rakentamisinvestoinneista. Peruskorjausaste- ja tietyn suuruista laajennusvaatimusta rakentamisinvestoinnissa ei enää ole. Maatalouden ulkopuolisille tuloille ei ole enää rajoitetta. Investointitukea hakevan tilan maatalouden yrittäjätulon on oltava vähintään 25 000 euroa.

Tukikohteet ovat pääasiassa ennallaan. Tuenhakijan on oltava hakemuksen vireille tullessa 18 vuotta täyttänyt. Yläikäraja on poistunut. Ammattitaidoksi riittää kolmen vuoden työkokemus, jos tuotantosuunta ei muutu. Muussa tapauksessa vaaditaan lisäksi koulutusta. Enimmäistukitaso on noussut 1,5 miljoonaan euroon maatalon kohden kolmen verovuoden aikana. Pienin myönnettävä tuki tuotantorakennuksen rakentamisinvestoinnissa on noussut 7 000 euroon. Muissa investoinneissa vastaava määrä on noussut 3 000 euroon.

Nuoren viljelijän aloitustukea on haettava ennen tilanpidon aloittamista

Nuoren viljelijän aloitustuella halutaan turvata maataloustuotannon jatkuvuutta edistämällä nuorten yrittäjien tilanpidon aloittamista sekä helpottaa nuoren maatalousyrittäjäksi ryhtyvän taloudellista riskiä ja edistää tilan kehittämismahdollisuuksia.

Tilanpito katsotaan aloitetuksi, kun hakija tilanpidosta

päävastuullisena maatalousyrittäjänä ryhtyy harjoittamaan maataloutta ja on saanut omistukseen ja hallintaan maataloudellisen kokonaisuuden, josta saa liiketoimintasuunnitelman perusteella vuotuisen vähintään 12 000 euron maatalouden yrittäjätulon.

Aloitustuessa on kaksi tasoa, korkeampi ja alempi aloitustuki. Tuki määräytyy maatilalla saadun maatalouden yrittäjätulon määrästä. Ylemmässä aloitustuessa täytyy tilalla saavuttaa vähintään 25 000 euron maatalouden yrittäjätulo ja alemmassa vähintään 15 000 euron maatalouden yrittäjätulo. Molemmissa tuissa maatalon enimmäisyrittäjätulo voi olla korkeintaan 400 000 euroa. Maatalouden ulkopuolisille tuloille ei ole rajoitetta.

Nuoren viljelijän aloitustuki on tarkoitettu ensimmäistä kertaa tilanpitoa aloittavalle maatilayrittäjälle. Tuen hakija voi olla enintään 40 vuotta hakemuksen vireille tullessa. Ammattitaitovaatimus on täytettävä 36 kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä. Aloitustuki sisältää avustuksen, korkotukilainan myönnettävän korkotuen ja tuettavan kiinteistön varainsiirtoverovapauden arvon. Korkotuki myönnetään pankkilainaan. Aloitustuki on avustuksena joko 35 000 € tai 10 000 € ja lainan korkotuki 30 000 € tai 15 000 € riippuen maatalouden yrittäjätulon määrästä. Korkotukilainaa voidaan myöntää enintään 80 % ja korkeintaan 150 000 euroa tai 230 000 euroa aloitustuen tasosta riippuen. Hyväksyttävissä kustannuksissa ovat vastike hankitun omaisuuden arvosta maa- ja metsätalouteen käytettynä sekä maatalon asuinrakennus. Lisäksi tuettavia kustannuksia ovat maatalon hankinnan yhteydessä ja myös vuoden sisällä tukipäätöksestä hankittavien yritystoiminnan kannalta tarpeellisten maatalouskoneiden ja tuotantoeläinten hankinta.

Liiketoimintasuunnitelmalla esitetään tuen edellytysten täyttyminen

Tuenhakijan on esitettävä liiketoimintasuunnitelma aloitustukihakemuksen ja investointitukihakemuksen liitteeksi pienimpiä investointikohteita lukuun ottamatta. Liiketoimintasuunnitelmassa esitetään mm. toimenpiteet tuen edellytysten täyttämiseksi. Tuen ehtona on liiketoimintasuunnitelman noudattaminen.

Nuoren viljelijän aloitustukea ja maatalouden investointitukea voi hakea jatkuvasti

Jos säädökset valmistuvat suunnitelmien mukaan, pääsee nuoren viljelijän aloitustukea hakemaan maaliskuussa ja investointitukea toukokuussa. Päätöksiä päästään mahdollisesti tekemään elokuussa. Investointituissa rakentamista ei saa aloittaa ja muuta hankintaa ei saa tehdä ennen tukipäätöstä. Hakemukset ratkotaan tukihakukajoittain, joita tulee olemaan neljä vuodessa molemmissa tuissa. Tukipäätökset tehdään noin kahden kuukauden kuluessa haun päättymisestä.

Valintamenettely jokaisen tukihakujakson jälkeen

Sekä nuoren viljelijän aloitustuessa että maatalouden investointituessa käynnistyy valintamenettely jokaisen tukihakujakson jälkeen. Hakemukset pisteytetään tiettyjen valintaperusteiden mukaan, jonka mukaan suoritetaan rahoitettavien hakemusten valinta. Jotta pääsee mukaan valintamenettelyyn, pitää hakemuksessa olla tarvittavat liitteet, joissa tuodaan julki tuen edellytysten täyttyminen.

Pyöritä Hyrrää – älä paperia

Maaseudun yritys- ja hanketuet sekä maataloille tarkoitettujen investointi- ja aloitustuet voi vuodesta 2015 lähtien hakea sähköisesti Hyrrä-verkkopalvelun kautta. Hyrrä opastaa ja ohjaa hakemuksen teossa. Hakemuksen voi jättää mihin vuorokauden aikaan tahansa. Myös tarvittavat lisätiedot ja maksuhakemukset voidaan toimittaa nopeasti verkon kautta. Hakija pystyy seuraamaan hakemuksensa etenemistä Hyrrässä.

Katso-tunniste mahdollistaa asioinnin Hyrrässä organisaation nimissä. Katso-tunnisteen pääset perustamaan esimerkiksi verohallinnon sivujen kautta.

Maataloilla eletään tällä hetkellä aikaisempiin vuosiin verrattuna hankalampia aikoja. Tuottajien kannattaa optimoida tilan talouden seuranta ja tuotanto niin navetassa kuin pellolla karsimalla vähemmän tärkeitä kustannuksia ja saattaa tuotos maksimaaliseen määrään. Tilan perustelua kehittämistä ei pidä unohtaa. Sukupolvenvaihdokset ovat edelleen tärkeitä maatalouden jatkuvuuden kannalta. Nuoria on kannustettava jatkamaan.

Lisätietoja saat alueesi ELY-keskuksesta!

Lisätietoja Hyrrästä: www.mavi.fi/hyrra

Hyödyllisiä linkkejä mm. www.mavi.fi ja www.ely-keskus.fi

Aurinkoisia kevätpäiviä, terveisin Eeva Heikkinen, yritystutkija, Kainuun ELY-keskus

Järjestöuudistus

Antti Sahi, MTK, toiminnanjohtaja

Periaatteista käytäntöön

kuva: Jaana Kankaanpää

Rakenteeltaan MTK on ollut uudennäköinen järjestö tämän vuoden alusta alkaen, kun päätökset metsähoitoyhdistysten jäsenöitymisestä suoraan Keskusliittoon astuivat voimaan. Samalla työnsä aloittivat maakunnissa Keskusliiton palveluksessa olevat metsä- ja ympä-

ristöasiantuntijat. Järjestöuudistuksen päätökset ja toimenpano on siten tehty, mutta nyt uudistus on vielä saatava näkymään toiminnassa.

Toiminnan muuttumisen yksi tärkeä osa-alue on maataloustuottajayhdistysten, MTK-liiton ja metsähoitoyhdistysten yhteistyön kehittäminen. Tämä yhteistyö on vuosien saatossa päässyt pahasti heikentymään. Alueellisella tasolla tätä yhteistyötä voidaan tehdä esim. joka maakunnassa perustetun alueellisen metsävaliokunnan kautta. Valiokunta voi käsitellä yhteistyökysymysten lisäksi esim. yhteistä vaikuttamista maakuntaliittoon, ELY-keskuksiin ja alueen kansanedustajiin. MTK-liitolla on vahva kokemus tällaisesta vaikuttamisesta, mutta useimmille metsähoitoyhdistyksille toimintamalli on uusi ja siinä on paljon opeteltavaa. Tulevat eduskuntavaalit tarjoavat yhteistyölle mainion käytännön harjoituskentän.

Paikallisella tasolla tuottajayhdistys ja metsähoitoyhdistys voivat tehdä monenlaista yhteistyötä. Molemmat luonnollisesti hoitavat omat erilaiset tehtävänsä jäsenilleen. Tämän lisäksi yhteistyötä on kuitenkin syytä miettiä esim. kuntavaikuttamisessa ja yhteisten tilaisuuksien järjestämisessä. Yleensä tilaisuuksien järjestämisessä resursseja ei ole ikinä liikaa ja yhteistyöllä voidaan saada parempia tuloksia aikaan.

Jäsenyydet puhuttavat

Vuosi 2015 on ensimmäinen vuosi, jolloin metsähoitoyhdistykset keräävät normaalit vapaaehtoiset jäsenmaksut. Sekä tuottaja- että metsähoitoyhdistysten jäsenmaksulaskut tulevat kevään aikana. Jäsenmaksujen suuruudesta on tehty päätökset viime syksyn yhdistysten kokouksissa.

Toimijoina tuottajayhdistykset ja metsähoitoyhdistykset ovat erilaisia ja tarjoavat jäsenilleen erilaisia palveluita. Tuottajayhdistysten jäsenet saavat tietoa ja apua

maataloudesta ja siihen liittyvien asioiden hoidossa sekä tarjoavat huomattavan tärkeän mahdollisuuden kokoontua yhteen samoista asioista kiinnostuneiden ihmisten kanssa. Tuottajayhdistys on läheinen ja läsnä viljelijöiden arjessa. Lisäksi tuottajayhdistyksillä on omien jäsentensä auttamiseksi huolehdittava kuntayhteistyöstä esim. eläinlääkintäasioiden ja kuntien hankintapolitiikan vuoksi. Maataloustuottajayhdistysten jäsenet saavat myös omia jäsenetuja, joita pelkkä metsähoitoyhdistysten jäsenyys ei heille tarjoa.

Metsähoitoyhdistysten tärkeimmät palvelut jäsenilleen liittyvät metsien hoitoon ja puukauppaan. Näitä palveluita ei saa tuottajayhdistyksestä. Metsähoitoyhdistysten toiminta kattaa yleensä myös useiden tuottajayhdistysten alueita. Lisäksi metsähoitoyhdistyksillä on myös pelkästään niiden jäseniä koskettavia jäsenetuja.

Molempia yhdistyksiä tarvitaan, kun taas puhutaan esim. kaavoituksesta kunnan alueella, kuntien energiatuotannon kehittämisestä tai vaikkapa tuulivoimapuistojen rakentamisesta. Tällaisissa asioissa tuottajayhdistyksen ja metsähoitoyhdistyksen on kuljettava yhtä jalkaa.

Pelto ja metsä ovat perinteisesti kuuluneet yhteen suomalaisella maatilalla. Nyt tehty organisaatiomuutos mahdollistaa entistä paremmin näiden molempien sektoreiden yhteisen edunvalvonnan ja jäsenten palveluiden saannin. Molemmilla sektoreilla tarvitaan omaa asiantuntemusta eikä siitä pidä kilpailla keskenään, vaan voimien yhdistämisellä hakea lisää vahvuutta toimintaan.

Maatalous ja metsätalous ovat vahvoja kasvualoja biotalouteen nojaavassa Suomessa. Maanviljelijät ja metsänomistajat tarvitsevat toisiaan, jos halutaan huolehtia siitä, että alkutuotanto pärjää teollisuuden ja kaupan puristuksessa. Tämä yhteistyö lähtee paikalliselta tasolta.

Kinnusen Myllyn jauhot
LÄHELTÄ MEITÄ

VEHNÄ, OHRA- JA RUISJAUHOT POHJOISEN VILJASTA myös luomuna

www.kinnusenmylly.fi

Kinnusen Mylly Jauhettu ja pakattu Utajärvellä

Työeläkkeen kasvukausi on koko vuosi

Mitoittamalla oikein MYEL-työtulosi varmistat kunnan eläkkeen ja korvaukset.

Ota yhteyttä Mela-asiamieheen tai päivitä työtulosi asiointipalveluissa.

Mikset toimisi jo tänään?

Mela
www.mela.fi

Tekemällä turvatekoja vähennät maatilasi vahinkoja – samalla saat etuja ja alennuksia LähiTapiolasta.

Lue lisää www.lahitapiola.fi/maatilat

LÄHITAPIOLA

LähiTapiolan vakuutuksista saat nyt Visa Bonusta.

Nostetaan Suomi suosta

MTK:lla on eduskuntavaaleja ja hallitusneuvotteluja varten kattava ohjelma. Ohjelmassa on kolme kärkeä: turha sääntely pois, biotalouteen 100 000 työpaikkaa ja Suomi energiaomavaraiseksi vuonna 2040.

Turhan sääntelyn purkaminen odottaa tekemistä, toistaiseksi on vain puhuttu. Hallitus joutuu töihin myös EU:n tasolla, jossa on sääntelyn kotipesä. Kotimaassa on tarmokkaasti kehitettävä viranomaisten yhteistyötä, vältettävä EU-tason ylittävää sääntelyä ja vapautettava yrittäjät monenkertaisilta raportoinneilta. Viranomaisen pitää koota tietoja toisiltaan, yrittäjää ei saa juoksupöytä luukulta toiselle.

Energiaomavaraisuustavoite saavutetaan MTK:n mielestä sillä, että kotimaisen energian tuotantoa merkittävästi lisätään. Suomi voi olla energian ja biopohjaisten liikennepolttoaineiden viejä. Hajautettu energiantuotanto pienistä yksiköistä on tulevaisuutta. Sen lukuksat esteet ja jarrut on lainsäädännöstä karsittava.

Maaseudulla on biotalouden perusta

Biotalous on uusiutuviin luonnonvarojen käyttöä ruoan, puun, energian ja palveluiden tuottamiseen. Maatalous, metsätalous, bioenergian tuotanto ja jopa maaseutumatkailu ovat biotaloutta. Ravinteiden yhä tehokkaampi kierrättäminen on osa kestävä biotaloutta. Suomen vaurauden vahva pohja on metsissä. Metsäteollisuus on taas vahvalla kasvu-uralla ja investointien tiellä. Puun kysyntä kasvaa. Metsät kasvavat hyvin ja puuta riittää moneen käyttöön. Käyttömuotoja ei pidä MTK:n mielestä asettaa vastakkain. Puu liikkuu, kun on kysyntää ja hinta kohdallaan. Metsätalouden ja maatalouden kasvua ei pidä mennä tarvelemään kansainvälisillä ja EU:n tason ilmasto- ja energiapolitiikalla tai huonoilla sopimuksilla. EU/USA –neuvotteluissa on varottava myymästä suomalaisen maatalouden kilpailukykyä tai heikentämästä ruoan turvallisuutta.

Maailma huutaa ruokaa, mutta tekijät ovat ahtaalla

Ruoan kysyntä kasvaa ja maailman ruokaturva on varmistettava. Arvostettu talouslehti Economist arvioi tammikuun numerossaan, että maailmassa tarvitaan 40 vuoden aikana enemmän ruokaa kuin mitä on tuotettu viimeisen 10 000 vuoden aikana.

Ruoantuotantoa tarvitaan, mutta elinkeinon kannattavuus on heikko ja tekijät ahtaalla. Ruokaketjun tuloksen käärii kauppa, sopimuskäytännöt ovat epäselviä ja markkinat joustavat vain kaupan parhaaksi. Halpuuttaminen ei mitenkään auta tuottajia. Pitkällä tähtäimellä se ei auta kuluttajakaan, jos kotimainen tuotanto hyytyy.

Kaupan määräävä asema on murrettava. Poliittisten päättäjien on varmistettava, että ruokaketjun sisäisestä hinnanmuodostuksesta saadaan tietoa samalla tavalla kuin tuottajainhoista. Maatalous on joutunut kohtuuttomien budjettileikkausten kohteeksi kuluneella hallituskaudella. Leikkauksia ei enää saa tehdä. Kansalliset tuet on maksettava EU:lta saatujen valtuuksien mukaisesti.

Toimiva tie- ja osaamisverkosto on biotalouden kulmakivi

Harvaan asutun Suomen elintärkeät tiät ja sillat ovat päässeet rapautumaan. Tieverkon kunto on jo biotalouden kasvun jarru. Alemman asteiseen tieverkon määrärahat on kolminkertaistettava. Hallitus on arvioinut strategissaan, että biotalouteen voi syntyä jopa 100 000 uutta työpaikkaa. MTK pitää tavoitteen saavuttamista mahdollisena. Suuri osa työpaikoista syntyy maaseudulle.

Työpaikat tarvitsevat osaavia tekijöitä. Lukiokoulutus ja ammatillinen opetus on varmistettava siellä, missä ovat biotalouden raaka-aineet ja tekijät. Ympäristövastuu, kilpailukyky ja tuottavuus eivät ole ristiriidassa keskenään. MTK edellyttää, että tutkimuksella etsitään ratkaisuja ahtaalla olevien elinkeinojen harjoittamiseen. Ympäristöongelmia ja näihin syllisiä on jo kartoitettu riittävästi.

Julkisilla investoinneilla ja veropäätöksillä uutta kasvua

Julkisen talouden hoidossa on pyrittävä valtion talouden alijäämän pienentämiseen budjettikurilla, työurien pidentämisellä ja julkisten palvelurakenteiden uudistamisella. Velanotto on perusteltua, kun se käytetään investointien vauhdittamiseen ja työllisyiden parantamiseen. Budjetin leikkauksilla ei saa kirittää yritysten kasvua eikä vaarantaa tieverkon kunnostamista.

Uudet työpaikat eivät synny julkiselle sektorille vaan yrityksiin. Veropäätöksillä on edistettävä kasvua ja yrittäjyyttä sekä ikääntyvän yrittäjäkunnan – myös metsänomistajien – sukupolvenvaihdoksia. Maatalouden investointitukien rahoitus on varmistettava.

Julkiset hankinnat on suunnattava kotimaisiin tuotteisiin. Mummoille ja pennuille on ostettava kotimaista ruokaa. Valtion ja kuntien on siirryttävä laitoksissaan kotimaisen bioenergian käyttäjiksi ja lisättävä kotimaisen puun käyttöä rakentamisessa.

Lue lisää ja osallistu aktiivisesti eduskuntavaalikeskusteluihin.

MTK:n Nostetaan Suomi suosta ohjelma www.mtk.fi/eduskuntavaalit

Onko huoltovarmuutemme uhattuna?

Maataloustuottajien ahdinko puhuttaa laajasti. Paineita tulee useasta suunnasta; tukijärjestelmän uudistukset ja tukiehtojen tiukennukset mietityttävät, tuottajahinnat laskevat. Huoli koko ammattikunnan tulevaisuudesta painaa.

Kehityksen suunnasta huolestuneet kysyvät minulta, ymmärtävätkö päättäjät, että kysymys on huoltovarmuuden turvaamisesta ja kansallisesta turvallisuudesta; mistä ruoka kriisitilanteessa, jos ei kotimaasta. Venäjän pakotteisiin lähdettiin varautumatta vastapakotteiden vaikutuksiin. EU olisi pitänyt saada heti maksajaksi tulonmenetyksiin. Ruuan hinta-ale näyttää kaatuvan kotimaisen elintarvikeketjun maksettavaksi. Heikoimmassa roolissa on aina alkutuottaja, jonka osalta joustot ovat yleensä kovimmat.

Erityisen huolestuneita ollaan alueilla, missä on vahva tuotanto ja tappiot siksi suurimmat. Viljelijät ovat tottuneet vyötä kiristämään. Nyt taitavat reiät loppua siitakin, niin paljon alle kriisirajojen ovat useat tuottajahinnat painuneet. Välilliset vaikutukset kohdistuvat laajemmin; tuotantolaitosten vajaakäynti lisää työttömyyttä, investointien pysähtyminen näkyy kaupassa, rahoitusvaikeudet rasittavat pankkeja, verotulot vähenevät, koko aluetalous yskii.

Kannattavuus luo kaikessa tuotannossa pohjan elinkeinon tulevaisuudelle. Nyt tarvitaan nopeasti vakautusratkaisu, jolla autetaan velkaantuneita ja korvataan tuottajahintojen menetyksiä. Maasta ja maalla on oltava mahdollisuus elää rehellisellä työllä tulevaisuudessakin. Nyt on tärkeää turvata maatalouden ja elintarvikeketjun jatkuvuus.

Jarmo Vuolteenaho, kansanedustajaehdokas, Kesk. Nivala
www.jarmovuolteenaho.fi

Ehdokkaana olevia MTK:n jäseniä

Hallinnon purkaminen vaatii osaamista

Keskustellessani viljelijöiden kanssa on yksi viesti ylitse muiden. Maatalouden syvästä kannattavuuskriisistä huolimatta viesti ei liity tukien tasoon, vaan byrokratian tulvaan ja hallinnon ennustamattomuuteen. Huoli jaksamisesta on käsin kosketeltava.

Suomalaisen ruuantuotannon ja koko ruokaketjun työpaikkojen säilymiseksi byrokratian purkaminen on maatalouspolitiikan tärkeimpiä tehtäviä seuraavalla vaalikaudella. Viljelijät on ahdistettu nurkkaan, jossa he joutuvat sietämään viranomaistyön epävarmuutta. Eduskunnan on korostettava lainsäädäntötyössä ja viranomaisvalvonnan entistä tiukemmin normien ja hallinnon keventämistä. Jos säädetään yksi normi, on samalla purettava 1-2 normia. Maataloushallinnon lähtökohta on käännettävä viljelijälähtöiseksi.

Alan kannattavuuden osalta on vain yksi tavoite – käänne parempaan! Tuottajan asemaa elintarvikeketjussa on vahvistettava, siksi mm. kilpailulain toimivuus on arvioitava perusteellisesti. Maatalouden tukien osalta on varmistettava riittävä rahoitus ja oikea-aikaisuus. Tuotantokustannusten alentaminen edellyttää myös veroratkaisujen hakemista.

Maa- ja metsätalous sekä uusiutuvan energian tuotanto ovat vahvoja kasvualoja. Näillä voimme tehokkaimmin parantaa vaihtotasettamme ja työllisyyttämme. Se vaatii kehitykseen pitkään kestävä, luotettava ja vakaata poliittista ilmapiiriä sekä johdonmukaisia päätöksiä. Johdonmukaisuuteen liittyy myös ymmärrys siitä, ettei maa- ja metsätalous elä, ellei myös alempiasteinen tiedä, investointirahoitus tai vaikkapa lomitussasiat ole kunnossa!

Timo Korhonen, kansanedustaja (kesk.)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsen

Sotkamo

www.timokorhonen.fi

Biotalouden kasvulla – Suomi Nousuun

Suomen talous on saatava kasvuun. Talouskasvulla aikaansaamme velkaantumisen katkaisemisen, lisäämme työpaikkoja ja vähennämme työttömyyttä. Keskusta esittää ohjelmassaan 200 000 uuden työpaikan luomista kymmenen vuoden aikana. Se edellyttää kasvun luomista erityisesti uusille toimialoille kuten bio- ja luovaan talouteen.

Alueellamme on uskoa maa- ja metsätalouden tulevaisuuteen. Tuotannon kannattavuus on kuitenkin ollut huonoa jo useita vuosia, joten siihen on saatava parannusta. Venäjän pakotteiden aiheuttamat hinnantoukkot lisäsivät entisestään kannattomuutta. Jotta biotalouteen saadaan kasvua, tulee tuotanto saada kannattavaksi, toimintaedellytyksiä turvattava ja hallinnollista byrokratiaa vähennettyä.

Hallitus ilmoitti viime syksynä korottavansa metsähakkeen tukea ja alentavansa turpeen verotusta. Keskusta oli toiveikas hallituksen muuttuneeseen kantaan, että metsähakkeen tuki nostettaisiin ja turpeen verotus laskettaisiin vuoden 2012 tasolle. Hallituksen tekemät ehdotukset eivät ole riittäviä. Turpeen verotukselle ehdotettu taso 3,4 €/MWh ei ole vielä riittäviä vaikutuksia, jotta kivihiltä korvattaisiin kotimaisella energialla. Toisekseen hallitus ei esitä metsähakkeen tuen nostoa vielä ensi vuodelle vaan vasta vuodelle 2016 ja silloinkin 1,9 €/MWh. Mikäli jo ensivuonna olisi palattu vuoden 2012 tasolle, olisi sillä luotu tuhansia uusia työpaikkoja.

Metsätalouden sukupolvenvaihdosten edistäminenkin on ollut viime viikkoina keskusteluissa.

Sitä tulee jatkaa, jotta metsätaloutemme pariin saadaan uusia yrittäjiä ja puuta liikkeelle, ehdotettu myyntipakko ei kuitenkaan ole ratkaisu siihen, olosuhteet ja tilanteet kullakin tilalla ovat niin erilaiset.

Hyvää kevään odotusta uutisjyvät lehden lukijoille.

Antti Rantakangas, Kansanedustaja (kesk), Haapavesi

Antti Rantakangas on neljännen kauden kansanedustaja,

Valtiovain valiokunnan maatalousjaoston jäsen, hallinto- ja turvallisuusjaoston pj, tulevaisuusvaliokunnan jäsen

www.anttirantakangas.fi

Olen 29-vuotias historian tohtorikoulu-tettava, FL, Pyhännältä. Vaikutan monissa luottamustehtävissä kyläyhdistyksestä maakuntahallitukseen.

Juureni ovat tukevasti maalla. Vietin lapsuuteni ja nuoruuteni maitoilalla Pyhännän Tavastkengän kylällä. Asun jatko-opintojeni vuoksi puolittain Oulussa, mutta harrastukseni löytyvät edelleen maalta: Olen puheenjohtajana kyläyhdistyksessä, Tavastkengän Maa- ja kotitalousseurassa.

Vaaliteemani on: Hajautettu yhteiskunta – Kestävämpi Suomi. Uskon, että Suomi saadaan uuteen nousuun vain ottamalla koko maan voimavarat ja mahdollisuudet käyttöön. Se taas edellyttää hajautettua taloutta, hajautettuja palveluja ja hajautettua hallintoa.

Hajautetusta taloudesta mainio esimerkki

on biotalous. Tulevaisuudessa puusta voidaan tehdä lähes mitä tahansa ja energiaa tuotetaan hajautetusti pienissä yksiköissä auringon, tuulen ja biomassan avulla. Nämä kehityslinjat avaavat suuria mahdollisuuksia koko Suomelle.

Hieno ajatus biotaloudesta ei toteudu ilman maaseudun asukkaita. Siksi peruspalvelut, kuten terveydenhoito ja koulutus, on oltava kaikkien saatavilla jatkossakin asuinpaikasta riippumatta.

Jopa nykyistä kattavampia palveluja voidaan järjestää liikkuvien yksiköiden ja etäyhteyksien avulla, kunhan tie- ja tietoliikenneyhteydet ovat kunnossa.

Hajautettu yhteiskunta tarkoittaa myös hallinnon hajauttamista lähelle ihmisiä. Itsenäisten kuntien lisäksi tarvitsemme Suomeen vahvan maakuntahallinnon mutta myös uudenlaista kylien ja kaupunginosien päätösvaltaa.

Matti Leiviskä, Kansanedustajaehdokas

Suomen Keskusta

040 754 4670

www.mattileiviska.fi

Vihreä ja metsänomistaja?

Näin on, olen Vihreän puolueen jäsen, kaupunginvaltuutettu ja eduskunta-vaaliehdokas, sekä metsänomistaja. Vanhempieni kotitiloilla sukupolvenvaihdokset on tehty, ja niitä peruja metsäehdokkaiksi on hoitovastuullani jonkin verran. Olen ajatellut pitää suurimman osan metsistä metsätalouksikäytössä. Minusta puu on erinomainen uusiutuva materiaali, joka sopii niin rakennusmateriaaliksi, kemianteollisuuden raaka-aineeksi, biopolttoaineeksi kuin lämmönlähteeksi. Metsätaloudessa on keskeistä ottaa huomioon muitakin asioita kuin taloudellinen

tulos: maisema, virkistyskäyttö, monimuotoisuus ja kestävyys. Tehdessämme valintoja näiden asioiden puolesta, voimme joutua luopumaan jostakin, mutta saavutetut hyödyt ovat kuitenkin suurempia. Hoidetaan ja hakataan metsiä siis edelleen, mutta jätetään maisemapuita, riistapuskia, huomioidaan retkeilyreitit, suojellaan arvokkaat elinympäristöt ja taataan metsäluonnon monimuotoisuus esimerkiksi sekametsäkuvioiden. Vaikkapa kuusivaltaisille metsäkuvioiden kannattaisi jättää parinkymmenen prosentin lehtipuusekoitus turvaamaan monimuotoisuutta, vähentämään juurikäävän riskiä sekä parantamaan metsänhoidon edellytyksiä ilmaston muuttuessa.

Vihreäksi poliitikoksi rupesin, koska meidän on saatava elämämme kestävämmille raiteille. Minusta tuleville sukupolville on jätettävä elinkelpoinen maapallo. Nyt näin ei ole käymässä ilmastomuutoksen, luonnonvarojen ylikulutuksen ja maapallon kestävämmän tilanteen vuoksi. Energiapolitiikalla, metsillä sekä talouden rakenteilla on tässä keskeinen rooli – niiden asioiden parissa haluan työskennellä eduskunnassa. Kestävän tulevaisuuden tekijä.

Silja Keränen, 31-vuotias ympäristötekniikan diplomi-insinööri

Oulun vaaliipiiri, Kajaani

Vihreät

www.siljakeranen.fi

Tuotantoeläinten lääkityskirjanpitoon uusia vaatimuksia

Uusi asetus tuotantoeläinten lääkityksestä pidettävästä kirjanpidosta (MMM 21/14)1 tuli voimaan 1.12.2014.

Mikä muuttuu?

Lääkekirjanpitoon tulee kaksi uutta kirjattavaa kohtaa: lääkityksen aloittaja sekä lääkkeen tai lääkerehun käyttöaihe. Jatkossa kirjanpidon yhteydessä säilytetään lisäksi eläinlääkäriltä saadut reseptit ja kirjalliset selvitykset sekä muut apteekista ja lääkerehun luovuttajalta tositteet. Sikavaan ja Nasevaan kuuluvilla tiloilla lääkekirjanpitoa on pidettävä sähköisessä järjestelmässä, jos eläinlääkäri luovuttaa tilalle lääkkeitä tulevan tarpeen varalle.

Mitä tietoja on kirjattava?

Kirjanpitoon kirjattavat tiedot:

1. eläimen tai eläinryhmän tunnistustiedot;
2. lääkityksen antopäivämäärät;
3. lääkityksen aloittaja (eläinlääkäri, eläimen omistaja tai haltija tai näiden valtuuttama henkilö)
4. lääkkeen tai lääkerehun käyttöaihe;
5. lääkkeen nimi;
6. lääkkeen tai lääkerehun määrä;
7. lääkkeelle tai lääkerehulle määrätty varoaika; sekä
8. lääkkeen tai lääkerehun myyjä.

Kuten aiemminkin eläinlääkärin nimen asemesta kirjanpitoon voidaan merkitä eläinlääkärin tunnusnumero.

Kirjanpidon yhteydessä säilytettävät tositteet:

- eläinlääkärin reseptit ja kirjalliset selvitykset lääkkeen tai lääkerehun luovutuksesta
- eläinlääkäriltä, apteekista tai lääkerehun luovuttajalta saadut muut tositteet lääkkeiden tai lääkerehujen myynnistä tai muusta luovutuksesta. Näitä ovat esimerkiksi apteekista ostettujen reseptivapaiden lääkkeiden kuitit (esim. porsasrauta ja suun kautta annettavat nesteytysvalmisteet).

Kirjaa pian ja säilytä viisi vuotta

Tiedot lääkityksistä on merkittävä kirjanpitoon mahdollisimman pian. Tiedot kunkin eläimen tai eläinryhmän kaikista lääkityksistä on saatava helposti selville koko kirjanpidon säilyttämisajalta. Kirjanpidon säilytysaika on edelleen viisi vuotta viimeisestä lääkkeen annosta huolimatta siitä, onko eläin clossa vai ei.

Valvontaoikeudesta on myös säädetty

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja aluehallintovirastolla sekä kunnaneläinlääkärillä, aluehallintoviranomaisen määräyksestä, on oikeus tarkastaa tuotantoeläinten lääkityksestä pidettävä kirjanpito. Eläimen omistajan tai haltijan on viipymättä esitettävä lääkekirjanpidon tiedot valvontaa varten. Valvontaa tehdään otantalähtöisenä, antibioottimaitolöydöksen perusteella tai osana tuki- ja elintarvikevalvontaa.

Sikava- ja Naseva-tilojen on pyydyttävä toimitettava luovutetuista lääkkeistä sähköisessä järjestelmässä pidettävä kirjanpito valvontaviranomaisen nähtäväksi sähköisessä muodossa.

PAIKALLISTA ASiantuntemusta JA PALVELUA METSÄNOMISTAJILLE SÄÄSTÖPANKKI OPTIASTA

Asiantuntijamme auttavat sinua mm.

- Metsätulojen sijoittamisessa sekä säästämässä
- Sukupolvenvaihdoksissa ja metsätalakaupoissa
- Rahoitusasioissa

**OTA YHTEYTTÄ – KARTOITETAAN YHDESSÄ
SINULLE SOPIVIMMAT RATKAISUT!**

Optia
Säästöpankki
Auttaa aina.

KUUSAMO | Kitkantie 15, 93600 Kuusamo | puh. 029 041 2565
ROVANIEMI | Aionkatu 1, 96200 Rovaniemi | puh. 029 041 2740
TORNIO | Hallituskatu 2, 95400 Tornio | puh. 029 041 2730

www.saastopankki.fi/optia

Uusi yhteistyökumppani

LED-valaistus parantaa energiatehokkuutta, kannattavuutta ja paloturvallisuutta

Maatalousyrittäjät toimivat yhä kovempien kustannus- ja kannattavuuspaineiden alla. Viime aikaiset uutiset vähittäiskaupan hinnanalennuksista ja kovenevasta hintakilpailusta heijastuvat maatalousyrittäjien tuotantohintojen laskuna. Kuinka maatalousyrittäjät voivat vastata näihin haasteisiin?

Maatilojen tuotantoon kuluu Suomen olosuhteissa paljon energiaa. Maatalouden tuotantorakennuksissa valaistus on merkittävä osa energiakustannuksista. Erittäin maidontuotantotiloilla, joissa käytetään valaistukseen vielä perinteisiä loisteputkivalaisimia. Valaistus vaikuttaa mm. nautojen kasvuun, hyvinvointiin, tuotokseen ja hedelmällisyyteen. Ns. Long Day Lighting-valaistuksen, jossa valot on päällä 16-18 h/vrk on todettu parantavan lypsykarjan maidontuotantoa 6 – 10%, mikä on merkittävä tuottavuuden lisäys ja sitä kautta parantaa myös tilan kannattavuutta. Näin pitkä valaistuksen käyttö heijastuu luonnollisesti sähkölaskuun.

Moderni LED-teknologia mahdollistaa maatalouden tuotantorakennusten valaistuksen energiatehokkuuden kehittämisen

ja samalla tuottavuuden parantamisen. Lisäbonuksena on myös tuotantorakennusten parantunut sähkö- ja paloturvallisuus, kun loisteputket korvataan LED-valoputkilla.

Energiatehokkuus

Nykyaikaiset LED-valoputket mahdollistavat 50-90% energiansäästön riippuen verrokkivalonlähteistä sekä käyttöolosuhteista. Kun verrataan loisteputkien energiankulutusta LED-valoputkiin, voidaan havaita, että perinteinen 58 W (150 cm) loisteputken todellinen tehonkulutus on noin 73-75W, kun esimerkiksi Valtavalon vastaavanmittaisen G3+ LED-valoputken energiankulutus on vain 24 W. Tästä pystytään nopeasti päättelemään kuinka merkittäviä säästöjä tuotantorakennuksissa voidaan saavuttaa!

Esimerkiksi 70 kpl 58 W (150 cm) loisteputken korvaamisella 150 cm Valtavalon G3+ LED-valoputkilla navetassa, jossa valoja käytetään 16 h/vrk sähkön hinnan ollessa 0,10 €/kWh, saavutettaisiin energiansäästöä 20 031 kWh vuodessa. Takaisinmaksuaika LED-hankinnalle olisi

tällöin noin 1 vuosi 9 kk ja säästöt 5 vuoden aikana olisivat noin 7 000 euroa ja 10 vuodessa 21 000 euroa!

Tuottavuus ja kannattavuus

Kuten edellä todettiin voidaan oikein toteutetulla valaistusratkaisuilla parantaa merkittävästi tilan tuottavuutta esimerkiksi maidon tuotannon kasvun avulla. Edellä mainitussa tilaesimerkissä verrattaessa lyhyisiin valaistuksen käyttöaikoihin esim. 8-10 h/vrk voidaan pidemmällä käyttöajolla saavuttaa 6-10% maidon tuotannon kasvu. Esimerkin mukaisesti valaistuksen energiansäästö voi olla jopa 7 000 €/v ja tuottavuuden kasvun lisäyksen kanssa kokonaistuotto jopa 16 000 – 18 000 euroa vuodessa. Oikeanlaiseen valaistukseen kannattaa siis panostaa.

Tilat tyytyväisiä valojen vaihtoon

Joulukuun alussa Maatalousyhtymä Mikkola Kalle ja Mikkola Jussi tilalle vaihdettiin muiden muutostöiden ohessa pihatton Led-loisteputkia.

- Pihatton, joka on 60 metriä pitkä ja 24 metriä leveä, valaistukseen hankittiin 12 kappaletta LED-valoputkia, Kalle Mikkola kertoo. Putket sijoitettiin lampullinjoihin ensin yövaloihin ja sen jälkeen linjoihin oikea ja vasen ja loput jäljelle jääneet 12 kappaletta sijoitettiin ruokintapöydän lampullinjan alkupäähän.

- Samalla valaisimien vaihejärjestykset tarkastettiin ja korjattiin. Valaisimista, joihin laitettiin LED-putket, poistettiin ylimääräiset osat, kuten kuristin, sytytin ja häiriöpoistokondensaattori, Kalle Mikkola kertoo. Ensimmäisen kuukauden käytön jälkeen Mikkolat ovat tyytyväisiä vaihtoon.

- Mitään yllättävää ei ole ilmaantunut, sähkölasku oli 200 euroa pienempi kuin vastaava vuosi sitten ja varmasti LED-valot olivat yksi syy siihen, Kalle Mikkola sanoo. Tärkein havainto on se, että energiamittari näyttää alaspäin. Erittäin hyvänä hän pitää myös paloturvallisuuden lisäämistä LED-valojen turvin, sekä käyttöiän pitenemistä.

Paloturvallisuus

TUKESin raportti ”Sähkö palon syytymisyyttä” osoittaa loisteputkien olevan merkittävä sähköpalojen aiheuttaja. Valaisimet aiheuttivat 233 paloa ollen toiseksi yleisin palon syy. Künteät valaisimet, joita loisteputkivalaisimet yleisimmin ovat aiheuttivat 189 paloa ja 75% eli 142 paloa syytyi loisteputkivalaisimet magneettisen kuristimen kärähtämisen seurauksena. Maatalouden tuotantorakennukset ovat erittäin riskialttia yhdistelmä yhdessä loisteputkivalaisimien kanssa, koska näissä rakennuksissa on usein paljon pölyä, kosteutta sekä usein myös syytyviä materiaaleja. Vikaantunut loisteputki on hyvin vaarallinen tässä ympäristössä.

- Elinkaarensa päätteeksi päistään heh-

kumaan jääneet perinteiset loisteputket ovat myös yksi yleisimpiä tulipalon aiheuttajia, Veijo Malinen Paikallis-Sähkön sähköasiantuntija muistuttaa. Vanhan vilkkuvan putken lämpötila voi nousta jopa 200 asteeseen, pölyttyneenä ne ovat melkoinen paloturvallisuusriski.

Esimerkiksi Kalajoella 24.1. palaneen tuotantorakennuksen syytymisyy oli villallinen loisteputki. Vahingoiksi arvioitiin noin 200 000 euroa.

Valtavallo Oy:n missiona on valmistaa ja toimittaa maailman parhaita LED-valoputkituotteita asiakkaille kustannustehokkaasti. Yrityksen G3+ LED-valoputket ovat kotimaisia tuotteita ja ne valmistetaan ja 100% testataan Kajaanissa yrityksen automaatiolinjastolla. Valtavallo toi tuotantonsa Kiinasta Suomeen vuonna 2012. Tuotantoautomaatio takaa tasaisen laadun ja tuotteen luotettavuuden, jonka kaltaista ei ole ennen LED-valonlähteissä nähty. Jokainen G3+ LED-valoputki kulkee valmistusprosessin päätteeksi monivaiheisen automatisoidun testiprosessin läpi, jossa mitataan mm. valon määrä, värinöistindeksi, spektri, värilämpötila, teho, tehokerroin ja harmoninen särö. Myyntijohtaja Matti Tossavainen kirjaa kaksi tärkeää näkökulmaa, miksi perinteiset loisteputket kannattaa vaihtaa 3G LED-valoputkiin.

- Led-valojen kestävyys tuo myös turvallisuutta, kun hankalissa tuotantotiloissa tapahtuva valojen vaihto vähenee oleellisesti, Tossavainen sanoo. Valtavalon LED-valoputkien on mitattu käyttöikä huoneenlämmössä on noin 125 000 tuntia.

-Valtavallo G3+ LED-valoputki on mahdollista asentaa suoraan vanhan T8 loisteputken tilalle suurimpaan osaan olemassa olevia valaisimia. Tällöin asennuksessa vanha putki poistetaan ja uusi LED-valoputki asennetaan suoraan sen paikalle, Tossavainen sanoo. Vanhoja valaisinrunkoja käytettäessä asennetaan tavanomaisesti myös LED sytytin (sis. turvasulakkeen) vanhan syyttimen tilalle. Valaisinta ei siis yleensä uudelleen johdoteta ja tällöin asennuksessa voidaan palata tarvittaessa vanhaan. Valtavallo toimittaa myös LED-valoputkea varten suunnitellun valaisinrunkomalliston uudisasennuksiin.

Lisätietoja: www.valtavallo.fi

Teksti: Tuula Uitto, Valtavallo OY

Kuva: Valtavallo OY

Valtavallo G3+ kampanjahinnat MTK:n jäsenille

Tuote	Myyntierä kpl	Hinta €/kpl alv 0%
Valtavallo G3+ led-putki 120cm	< 20	45,90 + toim.kulut
	Tukkuera 20-199	38,5
	Tukkuera 200-	37,25
Valtavallo G3+ led-putki 150cm	< 20	49,90 + toim.kulut
	Tukkuera 20-199	42,55
	Tukkuera 200-	41,15
Valaisin 1x120cm, sis. Valtavallo G3+ led-putken	< 20	83,90 + toim.kulut
	Tukkuera 20-199	75,9
	Tukkuera 200-	72,9
Valaisin 2x120cm, sis. Valtavallo G3+ led-putket	< 10	138,90 + toim.kulut
	Tukkuera 10-99	123,9
	Tukkuera 100-	118,9
Valaisin 1x150cm, sis. Valtavallo G3+ led-putken	< 20	98,90 + toim.kulut
	Tukkuera 20-199	86,9
	Tukkuera 200-	83,4
Valaisin 2x150cm, sis. Valtavallo G3+ led-putket	< 10	159,9 + toim.kulut
	Tukkuera 10-99	141,9
	Tukkuera 100-	136,2

Tukkuerien hinnat sisältävät toimituskulut maatilalle. Valaisimet kestävät eläintilojen olosuhteet ja täyttävät kyseisten tilojen vaatimukset.

Huom. Tukkuerat sisältävät toimituskulut suoraan tilalle.

Tilaukset:
ennakkohuolto@paikallis-sahko.fi
Tai puhelimitse
0207 935 222

Vieraskynä

Alussa oli leipä

Aina silloin tällöin palaan Raamatun väkevään luomiskertomukseen ensimmäisestä Mooseksen kirjasta. Se on monikerroksinen eikä tyhjenny useammallakaan lukukerralla, vaan sieltä löytää joka kerta uusia asioita. Sieltä löytyy meille ihmisinä tehtävä ajasta aikaan täällä maailmassa ”viljellä ja varjella”. Jumala antoi näin työksi ottaa maasta elanto luontoa säästäen. Siitä alkoi leivän tie, jolla on jatkumo myös tähän päivään.

Äidilläni oli tapana sanoa, että syöminen on ihmisen pääelinkeino. Tottahan se on: joka päivä meidän on syötävä. Emme elä siis syödäksemme, vaan syömmme elääksemme. Viljelijäin monipuolisen ja ahkeran työn tulokset näemme joka kerta kauppaan astuessamme, vaikka emme tule sitä aina ajatelleksikaan.

Jeesuksen aikaa itämaisessä kulttuurissa leipä valmistettiin tavallisimmin vehnäst, niin kuin yhä tänäänkin tehdään. Köyhät ihmiset käyttivät vehnän sijasta ohrajauhoja. Vanhin ja yksinkertaisin tapa leivän valmistustapa oli koota pieneen kuoppaan oksia, ohdakkeita ja korsia. Sitten tuhkaan laskettiin ohuet taikinakakut, joita paistamisen aikaa käännettiin. Leipä kutsuttiin kaltiaisiksi.

Leipä oli koko ruoka toisin kuin meillä. Kun käsityöläiset tai kamelinajajat lähtivät töihin, he ottivat mukaansa leipiä, jotka avattiin pieniksi laukuiksi. Sisään laitettiin juustoa, rusinoita ja öljymarjoja; mitä kulloinkin sattui varastoista löytymään.

Aterioinnilla oli aina yhdistävä merkitys. Leipä kuvaa tänäänkin ihmisten välistä yhteyttä. Hajallaan olleet jyvät kuvaavat rakkautta ja palvelemista. Leipä on kuvannut perinteisesti myös rauhaa ja ystävyyttä ihmisten kesken. Monissa maissa maahan saapuville vieraille ojennetaankin tuore leipä kuvastamaan ystävyyttä sekä vieraanvaraisuutta.

Maatalousyrittäjät tekevät tärkeää perustyötä. Heidän työnsä tuloksena voimme astua monipuoliseen ruokapöytään. Kiitollisuus täyttää mielemme syötyämme

itsemme kylläisiksi. Emme tule kuitenkaan usein ajatelleeksi, miten paljon leipä ja muut ruoka-aineet ovat vaatineet aikaa ja työtä ennen kuin ne ovat pöydässämme. Kiitollisin mielin saamme siunata aterian.

Kirkko muistaa rukouksessa alkutuotannossa ahkerovia: ”Sinä Luojamme, olet kaiken hyvän lahjoittaja. Olet antanut meille maan, joka tuottaa satoa ravinnoksemme. Olet antanut taidon viljellä sitä ja olla osallisena luomisen työssä. Siunaa viljelijää, joka kylvää peltoon siemenen. Anna hänelle voimaa työhön ja toivoa vaikeuksienkin keskelle. Anna hänelle sadonkorjuun ilo ja toimeentulo työstään. Anna sadon riittää kaikille maailman nälkäisille.”

Maatalousyrittäjän päivä on pitkä. Itseasiassa se 24 tuntia. Vastuu eläimistä on koko ajan, myös lomalla ollessa. Samoin jatkuvasti ollaan myös säiden armoilla. Siksi suotuisien säiden rukoileminen niin yksin kuin yhdessä on enemmän kuin tarpeellista. Pidemmät lomat on usein pidettävä muulloin kuin kesäaikaan, jolloin on kaikkein kiireisin aika.

Ajattelen, että maatalousyrittäjä on kutsumusammattissa. Työ on raskasta ja vaativaa. Usein työn edellytykset merkitsevät suurien velkojen ottamista investointeihin. Epävarmuus tuottajahinnoissa rasittaa jatkuvasti. Työ kuormittaa monella tavalla. Uskon, että näky palvella toisia ihmisiä sisältyy aina tuottajan tehtävään. Siinä työssä haluan rohkaista ja kannustaa sinua. Kun ristimme kätemme käydessämme aterialle, samalla myös muistamme teitä, jotka olette mahdollistaneet jokapäiväisen leivän. Siunaus siivittäköön teitä vaativassa työssänne! Olette ajatuksissamme tuottaessanne puhdasta lähiruokaa, vaikka emme tule sitä useinkaan ääneen lausuneeksi.

Vastoin käymisten keskellä saat muistaa, että et ole yksin, vaan sinulla on tukijoita meissä jokaisessa nälkäisessä! Jokaisessa uudessa auringonnousussa on myös uusi toivo ja rohkeus.

Lääninrovasti Risto Kormilainen, Suomussalmi

Palax – 60 vuotta kotimaista laatua

Asiakkaiden pyynnöstä jatkamme rankatelinekampanja!

Ostaessasi Palax Power 70 tai Palax KS35 saat rankatelineen kaupan päälle.

Kampanja voimassa 30.4.2015 asti.

60 PALAX 1954-2014

RANKATELINE KAUPAN PÄÄLLE!

ARVO 800€

Palax Power 70 ja 70 S

- Erittäin nopea ja tehokas klapikone
- Power 70 S -malli on tehokas ratkaisu klapiurakointiin
- Varustettu 700 mm:n kovametalliterällä
- Kääntyvä 4,3 m kuljetin, taitolla

Hinta alk. Power 70 6758,- (alv 0%)

Palax KS35

- Erinomainen maatalon peruskone
- 15" ketjusaha hydraulimoottorilla
- Puun suurin halkaisija 35 cm
- Kääntyvä 4,3 m kuljetin, taitolla

Hinta alk. KS35 6532,- (alv 0%)

Alueesi Palaxit myy:
Kumpuvaara p. 010 768 4822, Kuusamo, Inget p.010 768 4881,
Pudasjärvi, Suutari p. 010 768 4921,
Kajaani, Kontio p. 010 768 4915,
Kempele, Korhonen p. 010 768 4967, Nivala

AGRI MARKET

TUOTTOTAVOITE:

3,25%

JA MONTA MUUTA SYYTÄ LIITTYÄ ASIAKASOMISTAJAKSI.

Asiakasomistajuus on nyt erityisen hyvä valinta.

Voit sijoittaa vaikka heti Tuotto-osuuteen, jonka tuotto-tavoite* on peräti 3,25 %. Asiakasomistajana sinulla on mahdollisuus sijoittaa omaan pankkiisi merkitsemällä OP Oulun uusia pitkäaikaisia osuuksia, Tuotto-osuuksia. Nyt menossa olevan Tuotto-osuusannin arvioidaan päättyvän maaliskuun loppuun mennessä.

Vielä ehdit siis toimia! Varaa aika konttoriimme numerosta **010 2535 014!**

OP Oulu

Opinnoista sain uutta näkökulmaa työhön.

RITA PORKKA

Opiskele agrologiksi

HAE OAMKIIN 17.3.–9.4.2015.

Voit suorittaa **agrologi (AMK)** -tutkinnon maaseutuelinkeinojen tutkinto-ohjelmassa. Nelivuotisen koulutuksemme laajuus on 240 opintopistettä.

Maaseudun kehittämisen tutkinto-ohjelmassamme voit suorittaa **agrologi (ylempi AMK)** -tutkinnon. Opintojen laajuus on 60 opintopistettä ja voit tehdä ne 1–2 vuodessa.

Lue lisää koulutuksistamme osoitteesta oamk.fi/hakijalle.

OAMK OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Jäsensivut MTK-Pohjois-Suomi

	Puheenjohtaja	Sihteeri	Jäsens sihteeri	Kuluttajavastaava	Lomitusvastaava	Sosiaalivastaava	Ympäristövastaava	Yrittäjävastaava
Ala-Temmes	Juntola Martti 0405800446 martti.juntola@gmail.com	Pietilä Jari 040 7188514 jari.pietila@gmail.com	Pietilä Jari 040 7188514 jari.pietila@gmail.com	Kiljo-Pietilä Anne 0400-582474 anne.kiljo-pietila@pitojenhelmi.fi	Pietilä Esko 0400 400977 hakinkorva@luukku.com	Pietilä Esko 0400 400977 hakinkorva@luukku.com	Pakaslahti Juh 044 5309611 juhopaka@hotmail.com	Suvanto Tarja 040 8484167 tarja.suvanto@koneistamo.net
Haapajärvi	Myllylä Liisa 040-8477375 liisa.myllyla@hotmail.com	Piironen Merja 0400 711715 merja.piironen@kotinet.com	Pietikäinen Tiina 040-7364790 tiina.hante@netti.fi	Pietikäinen Tiina 040-7364790 tiina.hante@netti.fi	Myllylä Liisa 040-8477375 liisa.myllyla@hotmail.com	Myllylä Liisa 040-8477375 liisa.myllyla@hotmail.com	Isoherranen Antti 0500 121277 antti.isoheranen@elisanet.fi	Jaakonaho Panu pjaakonaho@hotmail.com
Haapavesi	Ollila Antti 050-3020737 antti.ollila@gmail.com	Alaraappana Eeva 0407425036 mtk.haapavesi@gmail.com	Alaraappana Eeva 0407425036 mtk.haapavesi@gmail.com	Ahola Jussi 040-7213376 jussi.ahola@suomi24.fi	Niemelä Helinä Anneli 040-7486735 helina.niemela@kotinet.com	Niemelä Helinä Anneli 040-7486735 helina.niemela@kotinet.com	Niku Mika 040 5530983 mika.niku@gmail.com	Ahola Kyösti 050-5058333 ahola.kyosti@gmail.com
Hailuoto	Vähämetsä Arto 0400-168675 arto.vahametsa@pp.inet.fi	Luoma-Aho Leena 0400430427 leenaluomaaho@gmail.com	Luoma-Aho Leena 0400430427 leenaluomaaho@gmail.com	Kurikka Liisa 0407751398 kurikka.liisa@gmail.com	Havana Jaakko 0458770001 jaakko.havana@hotmail.com	Iijana Raija 0408462489 raija.iijana@gmail.com	Sipilä Arto 0400 415182 arto.sipila@pp1.inet.fi	Ranta Timo 040-5059635 timo.ranta@kujalantila.fi
Haukipudas		Jussila Timo 0400 685709 timo@jussila.info			Orava Anitta Katarina 08 5473546 posti@oravanluomutila.fi		Isohäätä Matti Antero	
Hyrnsalmi	Keränen Lassi 0400185258 lassi.keranen@hyrnsalmi.net	Koski Kati 0505922115 katikoski1@gmail.com	Koski Kati 0505922115 katikoski1@gmail.com		Keränen Lassi 0400185258 lassi.keranen@hyrnsalmi.net	Keränen Lassi 0400185258 lassi.keranen@hyrnsalmi.net	Heikkinen Jouni 0500-137961 jouni.heikkinen@hyrnsalmi.net	Kemppainen Esa 050-5468260 esa.kemppainen@hyrnsalmi.net
Iinseutu	Manninen Inga Maria 0400-585181 inga.manninen@pp.inet.fi	Pakonen Anna-Maija 050-4007981 anna.pakonen@suomi24.fi	Manninen Inga Maria 0400-585181 inga.manninen@pp.inet.fi	Vääräkangas Esko 040-7196993	Jämsä Juha 0400-262342	Pakonen Anna-Maija 050-4007981 anna.pakonen@suomi24.fi	Lahdenperä Hannu 040-5799703 hannu.lahdenpera@pp1.inet.fi	Miettunen Kaarle 0400-150253 kaarle.miettunen@pp.inet.fi
Kajaani	Pussinen Ahti 050 5880941 ahtipussinen@gmail.com	Sivonen Päivi 050-5144907 paivi.sivonen@kajaani.net		Schroderus Eero 040 5458296 schroderus.eero@luukku.com	Perhovaara Heikki 050-5465086 heikki.perhovaara@luukku.com	Perhovaara Heikki 050-5465086 heikki.perhovaara@luukku.com	Kuusoja Tuukka 040 7347257 tuukka.kuusoja@pp1.inet.fi	Keränen Vesa 050 308 7213 vesakeranen@hotmail.com
Kestilä	Still Timo 0400-596276 timo.still@kotinet.com	Huusko Jussi 0405797955 jussi.huusko@hotmail.com	Huusko Jussi 0405797955 jussi.huusko@hotmail.com	Riikonen Veijo 0400-282514 info@maalaiskartanopihkala.fi	Keihäskoski Matti 0400-587279 matti.keihaskoski@hotmail.com	Lotvon Jouko 050-3636580 jouko.lotvon@raisio.com	Still Timo 0400-596276 timo.still@kotinet.com	Riikonen Veijo 0400-282514 info@maalaiskartanopihkala.fi
Kiiminki	Haipus Kati 041-5438941 kati.haipus@gmail.com	Runtti Pirkko 040-7771168 pirkko.runtti@luukku.com	Haipus Kari 041- 5438942 kari.haipus@luukku.com		Haipus Kati 041-5438941 kati.haipus@gmail.com	Isokanniainen Janne 040-5963270 janne.isokanniainen@netti.fi		Huttula Pirjo 040-7370636 phuttula@luukku.com
Kuhmo	Komulainen Eija 040 533 2605 eija.komulainen@kuhmo.net	Kähkönen Riitta 040 736 0795 riitta.kahkonen@luukku.com	Kähkönen Riitta 040 736 0795 riitta.kahkonen@luukku.com	Pääkkönen Tero 040 4101896 tero.paakkonen@suomi24.fi	Huotari Eeva 040 730 5716 eeva.huotari@kuhmo.net	Huotari Eeva 040 730 5716 eeva.huotari@kuhmo.net	Piirainen Mika 044 291 8548 mika.piiirainen@kotikone.fi	Heikkinen Sauli 044 298 2812 keskellaemittaa@gmail.com
Kuusamo	Laukkanen-Ervasti Taina 040-5623282 tainalaukkanen@msn.com	Käkilehto Ulla 040-7602659 kakilehdontila@gmail.com	Palosaari Saini 040-5205675 saini.palosaari1@luukku.com	Laukkanen-Ervasti Taina 040-5623282 tainalaukkanen@msn.com	Lehtoaho Antti 040 5801876 ansale@luukku.com	Pitkänen Oiva 040-5248026 oiva.pitkanen@netti.fi	Laakkonen Tuomas 0400195989 tuomas.laakkonen@kuusamolainen.com	Pitkänen Oiva 040-5248026 oiva.pitkanen@netti.fi
Kärsämäki	Kumpulainen Pekka 040-5110172 pekka.kumpulainen@kotinet.com	Vierimaa Jari 0400-608290 jari.vierimaa@omanetti.fi	Mäenpää Tarja 040 5491112 tarja.maenpaa@pp6.inet.fi	Holopainen Päivi 040-5778062 poniamma2@luukku.com	Ruotsalainen Marko 0405915110 ruotsalainenmarko@hotmail.com	Autio Mika 0500227025 mika.autio@kotinet.com	Kumpulainen Pekka 040-5110172 pekka.kumpulainen@kotinet.com	Kallinen Saara 040 747 8811 saara.kallinen@suomi24.fi
Liminka	Luukinen Hanna 045 679 1104 hannaluukinen@hotmail.com	Sohlo Jaana 040-8224247 jaana.sohlo11@gmail.com		Sangi Leea 050-3715528 lsangi@mail.suomi.net	Sohlo Tuomas 0400-576533 tuomas.sohlo@luukku.com	Sohlo Anna-Maija 08-381190	Kojo Esa hanna.kojo@elisanet.fi	Tuomikoski Jaakko 040-595 6152 jaakko@tuomikoskentila.com
Lumijoki	Sutela Kaarlo 0400 684 273 kaarlo.sutela@dnainternet.net	Meskus Anne Helena 040-7561364 anne.meskus@dnainternet.net	Ollakka Kirsi 040-715 9648 kirsi.ollakka@lumijoki.fi	Lithovius Jukka 040-5142949 jukka.lithovius@gmail.com	Prokkola Jukka 08 387153	Meskus Anne Helena 040-7561364 anne.meskus@dnainternet.net	Lahdenperä Veijo 08-388107	Kuokkanen Kalevi 08 388314 kalevikuokkanen@toivoniementila.fi
Merijärvi	Jauhainen Markku 0440 - 102 880 markku.jauhainen@vossikka.com	Männistö Outi 0408658263 outi.mannisto@kotinet.com			Salmu Sari 0407193467 sari.salmu@suomi24.fi	Männistö Outi 0408658263 outi.mannisto@kotinet.com	Perälä Matti 0407316342	
Muhos	Saarenpää Kaarlo 0400-196080 kaarlo.saarenpaa@dnainternet.net	Väärälä Sami 0400-919279 samivaarala22@gmail.com	Väärälä Sami 0400-919279 samivaarala22@gmail.com	Pitkänen Joni 0400-609174 jonipi90@gmail.com	Keränen Veli Jaakko 0400-642094 keranen.jaakko@gmail.com	Keränen Veli Jaakko 0400-642094 keranen.jaakko@gmail.com	Pitkänen Joni 0400-609174 jonipi90@gmail.com	
Nivala	Lähdemäki Mika 0405837689 mika.lahdemaki@omanetti.fi	Eteläniemi Ari Matti Eerik 044 3441154 ari.etelaniemi@etelaniemi.fi	Eteläniemi Ari Matti Eerik 044 3441154 ari.etelaniemi@etelaniemi.fi	Kodis Eija 0400581950 eija.kodis@kotinet.com	Kodis Eija 0400581950 eija.kodis@kotinet.com	Juola Eero 400-372740 eero.juola@mtk-nivala.fi	Niemi Janne 0405502823 janne.niemi@kotinet.com	Kujala Heikki 0443173361 koneasema@kotinet.com
Oulainen	Hietaharju Heikki 045 2773068 heikki.hietaharju@suomi24.fi	Mäkelä Aini Onnia 0407027269 aini.makela@kotinet.com	Hussa Tapio 0400 232119 tapio.hussa@omanetti.fi	Jaakkonen Paula 0409612683 paula.jaakkonen@jedu.fi	Laulumaa Katri 0407045268 katri.laulumaa@kotinet.com	Laulumaa Katri 0407045268 katri.laulumaa@kotinet.com	Korhonen Jarkko 040 533 4141 jarkko.korhonen@kotinet.com	Pernu Timo 044-3586922 timo.pernu@kotinet.com
Oulunseutu	Lamberg Tarja +358401743564 tarjaslamberg@gmail.com	Korpela Samuli 040 4106961 samuli.korpela@suomi24.fi	Sipola Atso 0400689567 atso.sipola@gmail.com	Lamberg Tarja +358401743564 tarjaslamberg@gmail.com	Heikkinen Timo 040-5967243 t.a.heikkinen@luukku.com	Korpela Samuli 040 4106961 samuli.korpela@suomi24.fi	Sipola Atso 0400689567 atso.sipola@gmail.com	Turunen Tarmo 0400-610000 tarmo.turunen@mail.suomi.net
Paltamo	Korvajärvi Tuula 050 3576501 info@holtalli.net	Sivonen Päivi 050-5144907 paivi.sivonen@kajaani.net		Korvajärvi Tuula 050 3576501 info@holtalli.net	Heikkinen Teuvo 0400 154521 teuvo.heikkinen73@gmail.com	Kemppainen Erkki 040-9129370 erkki.kemppainen@gmail.com	Kemppainen Erkki 040-9129370 erkki.kemppainen@gmail.com	Keränen Pentti 040-7257956 keranenpentti@suomi24.fi

Jäsensivut MTK-Pohjois-Suomi

	Puheenjohtaja	Sihteeri	Jäsens sihteeri	Kuluttajavastaava	Lomitusvastaava	Sosiaalivastaava	Ympäristövastaava	Yrittävävastaava
Piippola	Kauranen Pekka 040-5621711 pekka.kauranen@kaurala.net	Äijälä Mikko 044-5118335 mikko.aijala@siikalatva.fi	Äijälä Mikko 044-5118335 mikko.aijala@siikalatva.fi	Kauranen Pekka 040-5621711 pekka.kauranen@kaurala.net	Hyvönen Sari 08 8120272 sari.hyvonen@pp.inet.fi	Hyvönen Ari 040-5812027 ari.hyvonen@mail.suomi.net	Kauranen Pekka 040-5621711 pekka.kauranen@kaurala.net	Hyvönen Ari 040-5812027 ari.hyvonen@mail.suomi.net
Pudasjärvi	Jurmu Juhani 0400219597 juhani.jurmu@mail.suomi.net	Hyttinen Eero 0407303892 eerohy@hotmail.com	Hyttinen Eero 0407303892 eerohy@hotmail.com	Alatalo Sisko 0408436669 sisko.alatalo@hotmail.com	Vähäkuopus Timo 0400-184541 timo.vahakuopus@luukku.com Pankinaho Sirkka Matilda 045-6735790 sipankin@gmail.com	Rissanen Ulla Kaarina 040-5142127 esko.rissanen@pp.nic.fi	Putula Heikki 045 111 9821 heikki.putula@netti.fi	Vähäkuopus Timo 0400-184541 timo.vahakuopus@luukku.com
Pulkki	Träskelin Jarmo 0400-588678 jarmotraskelin@gmail.com	Rönkkömäki Tiina 040-7282192 tiina.ronkkomaki@gmail.com	Rönkkömäki Tiina 040-7282192 tiina.ronkkomaki@gmail.com	Träskelin Jarmo 0400-588678 jarmotraskelin@gmail.com	Hiltunen Sanna Marketta	Hiltunen Sanna Marketta	Koukkari Antti 040-7327420 antti.koukkari@pp.inet.fi	Koukkari Antti 040-7327420 antti.koukkari@pp.inet.fi
Puolanka	Matero Timo 044 293 9639 mtkpuolanka@luukku.com	Karvonen Susanna 0505995487 maalais.hiiri@gmail.com	Karvonen Susanna 0505995487 maalais.hiiri@gmail.com	Karvonen Susanna 0505995487 maalais.hiiri@gmail.com	Peltola Harri 0400 214390 harri.peltola@mtk.fi	Mäkeläinen Tauno 040 5126480 eeva.makelainen@puolanka.net	Peltola Harri 0400 214390 harri.peltola@mtk.fi	Heikkinen Jouni 0400 126 197 jouni.heikkinen@puolanka.fi
Pyhäjoki	Pirkola Ari 0400-283579 ari.pirkola@kotinet.com	Sihteeri Ikonen Mari 044-5963055 mari.ikonen6@gmail.com	Ikonen Mari 044-5963055 mari.ikonen6@gmail.com	Sillanpää Suvi	Sillanpää Suvi	Piukkala Outi 040-5861289 opiukkala@luukku.com	Pirkola Ari 0400-283579 ari.pirkola@kotinet.com Kallio Janne 040-9626411	Halunen Veli-Matti 0400386386 vellu.h@suomi24.fi
Pyhäjärvi	Tikanmäki Kaija 040-5220870 kaija.tikanmaki@gmail.com	Jauhiainen Lea 044-9981140 lea.jauhiainen@netti.fi	Jauhiainen Lea 044-9981140 lea.jauhiainen@netti.fi	Liuska Merja 050-5282988 mintti75@suomi24.fi	Niskanen Jaana 050-4937953 jmikko.niskanen@gmail.com Liuska Merja 050-5282988 mintti75@suomi24.fi	Niskanen Jaana 050-4937953 jmikko.niskanen@gmail.com Pikkarainen Jukka 0400-327197	Ryynänen Erkki 0400-387267 erkki.ryynanen@proagria.fi Nousiainen Jaakko 040-5908223 mtynousiainen@gmail.com	Manninen Veijo 0400-391507 v.manninen@kotinet.com
Pyhäntä	Konola Matti 040-5314755 matti.konola@gmail.com	Leiviskä Sanna 050-3538283 sanna.leiviska@kotila1.fi	Leiviskä Sanna 050-3538283 sanna.leiviska@kotila1.fi	Leiviskä Ritva 040-5039296 ritva.leiviska@outlook.com	Vähäsöyrinki Taru 045-1149740 taru.vahasoyrinki@suomi24.fi	Vioo Kalevi 040-5912497 kalevi.vioo@pp.inet.fi	Heikkinen Arto 050-5172734 arto.heikkinen.ah@gmail.com	
Raahenseutu	Tamminen Tuomo 0505290059 tuomo.tamminen@kotinet.com	Lepistö Päivi 0405910343 lepistopaivi@gmail.com	Lepistö Päivi 0405910343 lepistopaivi@gmail.com	Lepistö Päivi 0405910343 lepistopaivi@gmail.com	Marjala Sanna Marika 0445804901 s.marjala@luukku.com	Tamminen Riitta 044-2774645 riitta.tamminen@kotinet.com	Pikkarainen Hannu 0405571659 hannu.pikkarainen@luukku.com	Parkkasaari Aulis 0440229212 aulis.parkkasaari@kotinet.com
Rantsila	Kervinen Ismo 0400-289247 ismo.kervinen@siikalatva.fi	Ojantakanen Liisa 050 3079824 liisaojantakanen@gmail.com	Rosenberg Marika 0503848751 marika_rosenberg@hotmail.com	Ojantakanen Liisa 050 3079824 liisaojantakanen@gmail.com	Leinonen Eero 040 5419508 eero.leinonen@siikalatva.fi	Näsänen Tuomo 08-253626 tuomo.nasanen@kotinet.com	Kantola Kari Tapio 050-3541763 tapio.kantola@otso.fi	Kokkonen Veli-Heikki 044-0474613 heikkiv.kokkonen@gmail.com
Ristijärvi	Tolonen Ari Juhani 040 5897 184 ari.tolonen@hotmail.com	Mulari Eeva 040 0212527 eevak.mulari@wippies.fi	Mulari Eeva 040 0212527 eevak.mulari@wippies.fi	Keränen Hannu 044 5605 578 hmk55@hotmail.com	Suutari Markku 040 5243 005 kesa58@suomi24.fi	Karppinen Leila 040 7037 854 leila.karppinen@kainuu.com	Tolonen Ari Juhani 040 5897 184 ari.tolonen@hotmail.com	Keränen Hannu 044 5605 578 hmk55@hotmail.com
Ruukki	Junnila Ville 0405200548 ville.junnila@gmail.com	Laaksonen Pekka 0400776773 laaksonenpekka65@gmail.com	Kukkonen Helena 0405354338 helena.kukkonen@gmail.com	Kukkonen Helena 0405354338 helena.kukkonen@gmail.com	Häkkiä Susanne 040-8684127 susanne.hakkila@luukku.com		Heikkilä Matti 0408391835 matti.heikkila@huumola.com	Lehto Esa 0405488861 esa.lehto@luukku.com
Siikajoki	Karinkanta Juhani 044 3004468 juho.karinkanta.84@hotmail.com	Paakkari Pirkko 0414356539 pirkko.g.paakkari@netti.fi	Valtokari Antti 0407415286 antti.valtokari@hotmail.com	Widnäs Anna ameeboinen@hotmail.com	Karinkanta Outi 0407612531 outi.karinkanta@hotmail.com	Eskola Päivi 0400-681243 paivi.eskola@ras.fi	Hummastenniemi Timo 08 241235 timo.hummastenniemi@kotinet.com	Törmälä Toini 08-241311 tormala@tormalanmatkailu-maaila.com
Sotkamo	Nykänen Jyrki 0405446554 jyrki.nykanen@sotkamo.net	Korhonen Timo 0503003844 timokorhone@luukku.com	Korhonen Timo 0503003844 timokorhone@luukku.com	Niskanen Annaleena Susanna 044 3216285 annaleena.niskanen@student.oulu.fi	Nykänen Jyrki 0405446554 jyrki.nykanen@sotkamo.net	Nykänen Jyrki 0405446554 jyrki.nykanen@sotkamo.net	Korhonen Timo 050 5217999 timo.korhonen@viesti.net	Hyvönen Timo 040 5903667 timo.hyvonen@vuokatti.net
Suomussalmi	Tolonen Mikko 050 4008304 mikko.tolonen@suomi24.fi	Kaikkonen Sinikka 040-5847359 sinikka_kaikkonen@luukku.com	Kaikkonen Sinikka 040-5847359 sinikka_kaikkonen@luukku.com	Kaikkonen Sinikka 040-5847359 sinikka_kaikkonen@luukku.com	Pyykkönen Mirja 040 7040356 mirja.pyykkonen@gmail.com	Mulari Laura Kaarina 050 3423803 laura.mulari@gmail.com	Heinonen Lassi 040-5710874 lastuh@gmail.com	Moilanen Heikki 040 5678920 heikki.moi@gmail.com
Taivalkoski	Turpeinen Hemmo 044 5425321 hemmotur@gmail.com	Tyni Kauko 0400-500334 kauko.tyni@kuusamo.fi	Tyni Kauko 0400-500334 kauko.tyni@kuusamo.fi	Moilanen Mika 0400-196811 moilanen24@gmail.com	Tyni Mikko 041-4682 363	Tyni Mikko 041-4682 363	Keskitalo Rauno Johannes 040-5935 236 keskitalo.rauno@gmail.com	Laurila Seija 040-7353 026 seijainkeri.laurila@gmail.com
Temmes	Junttila Seppo 040-5307401 seppou1@dnainternet.net	Törmä Juha 050 3503557 juha.torma@dnainternet.net	Törmä Juha 050 3503557 juha.torma@dnainternet.net	Junttila Anita 040-5931 803 junttila.anita@gmail.com	Junttila Veijo 040-7184740 veijo.junttila@gmail.com	Junttila Veijo 040-7184740 veijo.junttila@gmail.com	Oikarinen Annikki 044-2728 868 annikki.oikarinen@netti.fi	Oikarinen Annikki 044-2728 868 annikki.oikarinen@netti.fi
Tyrnävä	Lehtikangas Olli 0400-853650 olli.lehtikangas@dnainternet.net	Rusila Tiia 050-3427134 tiia.rusila@dnainternet.net	Pakonen Teemu 0400-769392 teemu.pakonen@gmail.com	Jetsonen Allan 0400-805539 allan.jetsonen@gmail.com	Lehtikangas Olli 0400-853650 olli.lehtikangas@dnainternet.net	Lehtikangas Olli 0400-853650 olli.lehtikangas@dnainternet.net	Keränen Tuomo 0500-280800 tuomo.j.keranen@gmail.com	Matinlauri Janne Petteri 0400-884079 janne.matinlauri@dnainternet.net
Utajärvi	Salonen Jussi 0400-331055 jussisalonen@dnainternet.net	Rikkola Jaakko 040 746 9838 jaakko.rikkola@mail.suomi.net	Rikkola Jaakko 040 746 9838 jaakko.rikkola@mail.suomi.net	Seppänen Sisko 0500-380970 sisko.seppanen@mail.suomi.net	Rikkola Jaakko 040 746 9838 jaakko.rikkola@mail.suomi.net	Tikkanen Jari 0400 922572 jaris.tikkanen@gmail.com	Salonen Jussi 0400-331055 jussisalonen@dnainternet.net	Lotvonen Jukka jlotvonen@outlook.com
Vaala	Leinonen Samuli 040 5266350 samuli.leinonen@hotmail.fi	Koukkari Mika 040 5649267 mika.koukkari1@gmail.com	Koukkari Mika 040 5649267 mika.koukkari1@gmail.com	Koukkari Mika 040 5649267 mika.koukkari1@gmail.com	Kurvinen Petri 040 7173291 petrijuhani.kurvinen@gmail.com	Seppänen Tero 040 5130 146 tero.seppanen@vaala.net	Leinonen Petri 0400 379 10 petrii.leinonen@gmail.com Karjalainen Esa 0400-584612 esa68.karjalainen@gmail.com	Rikula Markku 0400285666 markku.rikula@suomi24.fi
Vihanti	Lumijärvi Kimmo Matias 0503820211 kimmo.lumijarvi@omanetti.fi	Sandvik Pekka 040 5026489 pekka.sandvik@gmail.com	Vilminko Tommi Aleks 040-7156967 tommi.vilminko@netti.fi	Pyörälä Sanna 044-9979051 sapy@luukku.com	Törmikoski Jari 040-5374938 jari.tormikoski@hotmail.com	Törmikoski Jari 040-5374938 jari.tormikoski@hotmail.com	Raetsaari Mika 040-5813130 mika.raetsaari@gmail.com	Vilminko Tommi Aleks 040-7156967 tommi.vilminko@netti.fi
Vuolijoki	Pussinen Ahti 050 588 0941 ahtipussinen@gmail.com	Haataja Kaisu 040-5229583 kaisu.haataja@pp1.inet.fi		Kalliokoski Katariina 0503448177 katariina.kalliokoski@proagria.fi	Alasalmi Lasse 050-3318467 lasse.alasalmi@gmail.com	Karjalainen Jouni 050-3633276 karjalainenjounia@gmail.com	Karjalainen Joun 050-3633276 karjalainenjounia@gmail.com	Hatva Teuvo 0505367890 teuvohatva@gmail.com
Ylikiiminki	Hallikainen Pekka 0400-378299 pekka.hallikainen@pp2.inet.fi	Leipivaara Anne 040-7458316 anne.leipivaara@hotmail.com	Lehtimäki Sanna 0400-985848 sanna.lehtimaki@netti.fi	Konttinen Leena 040-7588291 leena.annelikonttinen@hotmail.com	Hallikainen Pekka 0400-378299 pekka.hallikainen@pp2.inet.fi	Toppila Tiina 0400-389628 tiina.toppila67@suomi24.fi	Kirvesoja Markku 040-5307367 m.kirvesoja@luukku.com	Kokkonen Markku 040-7062005 markku.kokkonemi@live.com

Johtokunnan kokoonpano, vastualueet ja - yhdistykset v. 2015 ovat seuraavat:

Johtokunta

Jari Ahlholm, puheenjohtaja
Kaketinperäntie 143, 86710 Kärsämäki
050 5339 796
jari.ahlholm@luukku.com

Vastuualue: Liiton johtaminen, tuotantotalous
Yhdistykset: Kärsämäki, Vihanti, Haapavesi, Piippola

Tuija Korhonen, varapuheenjohtaja
Perttulantie 5, 88610 Vuokatti
044 500 2285
korhonen.tuija.h@gmail.com

Vastuualue: kansainvälisyys, jäsenasiat, liiton johtaminen, markkinaedunvalvonta
Yhdistykset: Sotkamo, Kuhmo

Urpo Heikkinen
Voidekuja 12, 90450 Kempele
0400 688 585
urpo.heikkinen@gmail.com

Vastuualue: Ympäristö- ja maapolitiikka, bioenergia, vilja, peruna
Yhdistykset: Ala-Temmes, Liminka, Lumijoki, Ouluseutu, Temmes, Tyrnävä, Muhos

Lassi Keränen
Halkanmaantie 48, 89400 Hyrynsalmi
0400 185258
lassi.keranen@hyrynsalmi.net

Vastuualue: Luomu, puutarhatalous, porotalous, metsä
Yhdistykset: Kuusamo, Hyrynsalmi, Taivalkoski, Suomussalmi, Puolanka

Pentti Keränen
Karhu, 88470 Kontiomäki
040 725 7956
keranenpentti@suomi24.fi

Vastuualue: Maaseutuyrittäjyys, energia
Yhdistykset: Paltamo, Ristijärvi, Kajaani, Vuolijoki

Eija Kodis
Välkilyläntie 353, 85500 Nivala
0400 581 950
eija.kodis@kotinet.com

Vastuualue: Maidon- ja sianlihantuotanto, verotus
Yhdistykset: Pyhäntä, Nivala, Merijärvi, Oulainen

Inga Manninen
Karjalantie 537, 91200 Yli-Ii
0400 585 181
inga.manninen@pp.inet.fi

Vastuualue: Emolehvät, naudanniha, hevostalous, riista, marjanviljely
Yhdistykset: Inseutu, Hailuoto, Haukipudas, Ylikiiminki, Kiiminki, Pudasjärvi

Liisa Myllylä
Siltatie 12, 85820 Oksava
040 847 7375
liisa.myllyla@hotmail.com

Vastuualue: Sosiaalipolitiikka, lammastalous
Yhdistykset: Haapajärvi, Pyhäjärvi, Pyhäjoki

Tuomo Tamminen
Raappanantie 7, 92210 Arkkukari
050 529 0059
tuomo.tamminen@kotinet.com

Vastuualue: Tukipolitiikka, jäsenasiat, uusiutuva energia, metsä
Yhdistykset: Kestilä, Pulkki, Raahenseutu, Rantsila, Ruukki, Siikajoki

Jaakko Rikkola, nuorten edustaja
Kartanotie 4, 91600 Utajärvi
040 746 9838
jaakko.rikkola@mail.suomi.net

Vastuualue: Maaseutunuoret, kuluttajatyö
Yhdistykset: Nuorten kerhot, Utajärvi, Vaala

MTK-Pohjois-Suomen asioita hoitaa kymmenjäseninen johtokunta. Johtokunnan jäsenet valitaan liiton syyskokouksessa kolmivuotiskaudeksi kerrallaan. Johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja asettaa tarpeen mukaan valiokuntia ja työryhmiä.

MTK-Pohjois-Suomi
Oulun toimisto
(laskut tähän osoitteeseen)
Rautatienkatu 16 C 22, 90100 Oulu
puhelin 020 413 3500
Kajaanin toimisto
Kauppakatu 25 A, 87100 Kajaani
puhelin 020 413 3370
Sähköposti: etunimi.sukunimi@mtk.fi

Toimihenkilöt

Tarja Bäckman
Toiminnanjohtaja
Puhelin: 020 413 3501
050 553 5510

Markku Karjalainen
Kenttäpäällikkö, toimipaikka
Kajaanin toimisto
Puhelin: 020 413 3374
040 539 1623
Vuorotteluvapaalla 1.10.2014-24.9.2015.
Viransijaisena toimii Anita Mäkipelto.

Sirpa Törmikoski
Järjestöagrologi
Puhelin: 020 413 3503
044 339 2319

Johanna Vaitinen
Toimistosihtööri
Puhelin: 020 413 3502
040 778 8030

Anita Mäkipelto
vs. kenttäpäällikkö
ajalla 1.10.2014-24.9.2015,
toimipaikka Kajaanin toimisto
Puhelin: 0400 218 720

Markku Ekdahl
Kenttäpäällikkö/metsäasiantuntija
Toimipaikka Oulun toimisto
Puhelin: 040 357 6377

Heikki Rahko
Kenttäpäällikkö/metsäasiantuntija
Toimipaikka Kajaanin toimisto
Puhelin: 0400 281 344

MTK Pohjois-Suomen edut jäsenilleen 2015

- Hammaslääkäriasema Aaria tarjoaa erikoisetuna hammashoidon suunnittelukäynnin 25 euron hintaan. Aika varataan numerosta (08) 534 8100. Yrityksen kotisivut: www.hammas-aria.fi
- Mökkilomia: Kurttilan lomamökeistä 10 %:n alennus. Yhteydenotot 0400 424 130 tai 0400 774 903. Yrityksen kotisivut: www.kurttilanlomamokit.fi
- Oulun koru antaa 10-25 %:n alennuksen MTK:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuotteista. Puh. 044 74 3528, oulunkoru@oulunkoru.fi Yrityksen kotisivut: www.oulunkoru.fi
- Kajaanissa Kultaseppä Riihijärvi tarjoaa 15 %:n alennuksen normaalihintaisista tuotteista (ei koske Kalevala-koruja, eikä kulta- ja kelloseppän töitä sekä varaosia). Puh. 08 6131554
- MTK-Pohjois-Suomen ja Suonentieto Oy:n yhteistyösopimuksen perusteella tuottajaliiton alueen MTK-jäsenet saavat 15 % alennuksen pysyvän käyttöoikeuden ohjelmistokokonaisuuden hankintahinnasta (Maatalousneuvos tai Agrineuvos). Alennus ei koske vuokrasovelluksia, SaaS-palvelua (pilvipalvelu) eikä huoltosopimus- tai päivitysmaksuja. Jäsenyyden toteamiseksi on tilauksen yhteydessä annettava jäsentunnus. Tilaukset: puh. (017) 264 2642/ myynti. www.suonentieto.fi
- Sähköopimus: Loiste Energia Oy tarjoaa MTK:n jäsenille sähköenergiaa jäsenetuhinnalla. Lisätietoa puh. 0800 92000, www.loiste.fi
- Woikoski Oy antaa jäsenetua hitsauskaasuista ja kaasupullovuokrista sekä uutena etuna myös hitsaustarvikkeista. MTK:n jäsenille myönnetään jäsenetuna -30%:n alennus listahintaisista hitsauslisäaineista, sekä katkaisu- ja hiontalaikeista. Kevään kampanjatuotteena EWM Pico 162 puikkohitsauskone hintaan 550 € (sis. Alv 24%) Tutustu etuihin liiton nettisivuilla tai kysy

Woikosken toimipisteistä. Yrityksen kotisivut: www.woikoski.fi. Lisätietoja myyntijohtaja Jussi Rissanen, puh. 040 540 3634 tai s-posti jussi.rissanen@woikoski.fi

- Asianajotoimisto Kai Rissanen Ky tarjoaa MTK-Pohjois-Suomen jäsenille yrittäjinä ja yksityishenkilöinä laaja-alaisesti juridisia palveluja sekä avustaa heitä mahdollisissa oikeudenkäynneissä. Lisätietoa: Asianajaja, varatuomari Kai Rissanen, Kauppakatu 26 A 2. krs, 87100 Kajaani, p. 045 848 2362, faksi (08) 6130362, kai.rissanen@lakikainuu.fi www.lakikainuu.fi

- Rokua health & span jäsenet: Rentoudu Rokua 2015; sisältönä majoitus 2h puolihoitolla, lisäksi mm. kehonkoostumusanalyysi ja rokualainen päänhieronta, hintaan 175 euroa/hlö/2 vrk. Katso lisää www.rokua.com.

Varaukset koodilla: MTK- 2015, myynti@rokua.com tai p. 020 781 9200

- Valtavalo Oy ja Paikallis-Sähkö Oy yhteistyössä LED-valoputket maatalouden tuotantotiloihin 10-15 % alennuksella normaalihinnoista. Valtavalo on LED-valoputkien ja valaistusinformaation tuottaja. Paikallis-Sähkö on Valtavalon LED-valoputkien ja valaisimien hankintakanava MTK:n jäsenille kampanjahintaan (tuotteet, vuokra/leasing).

Yhteystiedot: työnjohtaja Veijo Malinen, veijo.malinen@paikallis-sahko.fi, puh. 044 062 9122 tai myyntijohtaja Matti Tossavainen, matti.tossavainen@valtavalo.fi, puh. 040 730 2172

- MTK Nivalan omistama tasokas loma-asunto Vuokatissa varattavissa nyt kaikille MTK Pohjois-Suomen jäsenille jäsenetuhintaan. Huoneiston esittely ja hinnat löytyvät MTK Nivalan nettisivuilta www.mtk-nivala.fi. Varauksia hoitaa MTK Nivalan sihteeri Ari Eteläniemi, puh 0443441150 tai sähköposti sihteeri@mtk-nivala.fi

Tukijärjestelmät muuttuvat - koulutusta tarjolla

Kevään tukihakutiedotus ja tilaisuudet Pohjois-Pohjanmaalla

Tämän hetken arvion mukaan viljelijöiden tukihaku uusilla ehdoilla olisi avoina huhtikuussa. Asiasta tiedottaa moni eri taho.

Maaseutuvirasto järjestää ensin koulutukset viranomaisille ja neuvoville tahoille. Sen jälkeen kuntien yhteistoiminta-alueet ovat suunnitelleet omia viljelijäkoulutuksia maaliskuulle. Edellisinä vuosina ProAgria Oulun YmpäristöAgro-hanke on järjestänyt MTK:n kanssa yhteistyössä 15–20 tuki-infotilaisuutta ELYkeskuksen ja kuntien kanssa. Kun hanke päättyy, ProAgria Oulu on hakemassa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta erillistä rahoitusta tämän kevään tuki-infokierrokseen, joka sisältäisi 10 isompaa tuki-infotilaisuutta, kolme luomutukitilaisuutta sekä yhden maiseman- ja luonnonhoidon tilaisuuden.

Virallinen ilmoittelu tilaisuuksista voidaan aloittaa vasta, kun ELYn sähköinen hakujärjestelmä avautuu arviolta maaliskuhun mennessä.

Suunnitelmissa on, että hankkeen järjestämät Pohjois-Pohjanmaan tilaisuudet pidetään yhteistyössä ProAgria Oulun, ELY-keskuksen ja kuntien kanssa. Lisäksi YmpäristöAgro valmistelee aineistoa ja sähköisiä luentoja osoitteeseen www.ymparistoagro.fi. Sinne kootaan myös linkkilista tukihakuun liittyvästä aineistosta.

Hankesuunnitelmaa laatiessaan ProAgria Oulu on tiedustellut alustavasti seuraavia paikkoja vieressä mainitulle aikajaksolle. Aikatauluja on suunniteltu yhteistyötahojen kanssa siten, etteivät päivämäärät menisi päällekkäin kuntien järjestämien viljelijäkoulutusten, Mavin koulutusten ja MTK:n kokousten kanssa.

Mitään sopimuksia ei tätä tekstiä kirjoitettaessa ole tehty, koska hakemusta tilaisuuksien järjestämiseksi ei ole voitu vielä jättää. Vieressä mainitut päivämäärät kannattaakin varmistaa kunnista tai osoitteesta www.ymparistoagro.fi.

Tilaisuuksien paikat ja päivämäärät voidaan lopullisesti sopia ja varata sitten, kun hakemukselle tarvittava sähköinen järjestelmä on avautunut ELY-keskuksessa.

Taimi Mahosenaho, maisema- ja ympäristöasiantuntija, bankevastaava, ProAgria Oulu, Oulun Maa- ja kotitalousnaiset, YmpäristöAgro

Alustavasti suunnitellut tuki-infotilaisuudet klo 9.30–15

Kuntien YTA-alueiden omat tilaisuudet olisivat eri päivinä.

- to 19.3.2015, Raahen, Tiiranlinna
- ma 23.3.2015, Kalajoki, Kylpylähotelli Sani
- ti 24.3.2015, Haapajärvi, ammattiopisto, Liiketalous (JEDU)
- ke 25.3.2015, Oulunsalo, Oulunsalotalo
- to 26.3.2015, Kuusamo, Kuusamotalo
- pe 27.3.2015, Pudasjärvi, Hotelli Pikku-Syöte
- ma 30.3.2015, Ylivieska, Akustiikkasali
- ti 31.3.2015, Haapavesi, Haapavesiopisto, ReijoWaara-sali
- ke 1.4.2015, Nivala, Nitek
- ke 8.4.2015, Siikalatva, Piippolan Ammatti- ja kulttuuriopisto (PIO, JEDU)

Alustavasti suunnitellut luomutuki-infotilaisuudet

- ke 18.3.2015, Nivala, Nitek
- to 9.4.2015, Siikalatva, Piippolan Ammatti- ja kulttuuriopisto (PIO, JEDU)
- pe 10.4.2015, Muhos, OSAO (ent. Koivikko)

Alustavasti suunniteltu maisema- ja perinnebiotooppituki-infotilaisuus

- ma 16.3.2015, Liminka, Limingan luontokeskus

Tarkista lopulliset paikat ja päivämäärät osoitteessa

www.ymparistoagro.fi tai kunnasta! Alustava tieto:

Ennakoilmoittautuminen avautuu 3/2015 www.proagriaoulu.fi > Koulutukset ja tapahtumat, tai puh. 08 316 8611.

**Ennakoilmoittautuminen www.proagriaoulu.fi
Koulutukset ja tapahtumat tai 08 316 8611**

Menestyksen mahdollisuuksia

Helpota tukihakua ja talouden hallintaa

Varmuutta valintoihin, vähemmän huolia - pestaa kumppaniksesi ProAgrian asiantuntija!

Miten saada rahat riittämään?

Haasteellinen vuosi on otettavissa haltuun. Tarjoamme apua ja tukea maksuvalmiuden ja talouden hallintaan.

Kysy lisää asiantuntijoiltamme > www.proagriaoulu.fi

NEUVO 2020
**YARMUUTTA!
OPTIMOINTIA!
VERKOSTOJA!**

Hyödynnä maksuttomat Neuvo 2020 -palvelut maatilayrityksesi kehittämiseen.

www.proagria.fi/neuvo2020

TUKIPUNTARILLA selvitämme parhaat ympäristökorvauksen ratkaisut ja pellon käytön vaihtoehdot.

Kysy lisää!

VILJELIJÖIDEN TUKI-INFOT KAINUUSSA 2015

KantriKoulutus 2 -hanke järjestää viljelijöille uusiin tukiehtoihin liittyviä infotilaisuuksia seuraavilla paikkakunnilla. Tilaisuudet alkavat klo 10.

- Pe 20.3. Suomussalmi** (Ämmänsaaren nuorisotalo)
Ma 23.3. Ristijärvi (Virtaalan monitoimikeskus)
Ti 24.3. Paltamo (Mieslahden Opisto)
Ke 25.3. Kuhmo (Kuhmotalo, Pajakkasali)
To 26.3. Sotkamo (Vuokatinhovi)
Pe 27.3. Hyrynsalmi (Kunnanviraston valtuustosalin)
Ma 30.3. Puolanka (Koulukeskuksen auditorio)
Ti 31.3. Vuolijoki (Kunnantalon valtuustosalin)
Ke 1.4. Vaala (Kunnantalon valtuustosalin)

Kuntakohtaisiin infoihin ei ennakoilmoittautumista!

Ohjelma

- 9.30 Kahvitarjoilu
 10.00–12.00 **Infon avaus:** MTK-Pohjois-Suomi
Suorat EU-tuet: aktiiviviljelijän määrittely, perustuki, viherryttämistuki, peltokasvipalkkio, nuorten viljelijöiden tuki: MTK-Pohjois-Suomi
Maatilojen neuvontajärjestelmä "Neuvo2020", nitraattiasetus, ympäristökorvaus: Kainuun ELY-keskus
 12.00–12.45 Ruokailu (omakustanteinen)
 12.45–15.00 **Ympäristökorvaus jatkuu:** Kainuun ELY-keskus
 Kansalliset peltotuet, peruslohkojen ympäristö- ja luonnonhaittakorvauskelpoisuus, tukioikeudet, tukioikeussiirrot, varantohaku, sähköinen tukihaku, tukihakumateriaali, peruslohkomuutokset ja kasvulohkojen piirtäminen: Kunnat | Yta-alueen maaseutuviranomainen
Eläintuet ja -palkkiot, eläinten hyvinvointikorvaus: Kainuun ELY-keskus
 15.00 Päivän lopetus

KantriKoulutus 2 -hanke
 Sari Laukkanen puh. 044 797 4581
 Eija Väisänen puh. 044 797 4504
 etunimi.sukunimi@kao.fi
www.kao.fi/kantrikoulutus

Rokua
 •health&spa

Hyvinvointilomalle Rokualle!

Kaveriporukan viikonloppu 4-hengelle 190€ / hlö

Majoitus 4-hengen saunallisessa sviitissä. Rentouttava hieronta sekä porekylpy neljälle.

www.rokua.com

Seuraa eduskunta-vaalikeskustelua viikon aiheista MTK Pohjois-Suomen facebook-sivuilla.

Hyvä syy tulla Sokos Hotelliin N° 29

VOIMIA TILAN ARKEEN
 Kuntoremonttikurssit maatalousyrittäjille

BREAK SOKOS HOTEL CARIBIA, TURKU:

I jakso 5.–7.10.2015..... II jakso 9.–11.3.2016..... III jakso 7.–9.10.2016
 395 €/henkilö/jakso

BREAK SOKOS HOTEL BOMBA, NURMES:

I jakso 27.–29.10.2015..... II jakso 5.–7.4.2016..... III jakso 9.–11.9.2016
 I ja II jaksot 330 €/henkilö/jakso, III jakso 310 €/henkilö

BREAK SOKOS HOTEL EDEN, OULU:

I jakso 15.–17.4.2015..... II jakso 23.–25.9.2015..... III jakso 17.–19.2.2016
 I jakso 16.–18.9.2015..... II jakso 16.–18.3.2016..... III jakso 21.–23.9.2016
 I jakso 4.–6.11.2015..... II jakso 23.–25.3.2016..... III jakso 28.–30.9.2016
 382 €/henkilö/jakso

Hintaan sisältyy ohjattu kurssiohjelma kuntotesteineen, majoitus 2 hengen huoneessa, täysihoidoruokailut, vapaa kylpylän ja kuntosalin käyttö. Kurssit järjestetään yhteistyössä Melan kanssa.

LISÄTIETOA, ESITTEET JA PAIKKAVARAUKSET:

Sirpa Kutvonen, puh. 050 3881 510 tai sirpa.kutvonen@sok.fi

BREAK BY SOKOS HOTELS

TUTUSTU HOTELLITYYPPEIHIMME: **SOKOSHOTELS.FI >**

Maataloustuottajain
Pohjois-Suomen liitto
MTK MTK-Pohjois-Suomi ry

YHDISTYSTEN KEVÄTKOKOUKSET 2015

Yhdistys	pvm	klo	paikka
Paltamo	ma	16.3.	10.00 Kainuun Opisto, Mieslahti
Ristijärvi	ma	16.3.	19.00 Kunnantalo, Aholantie 25
Suomussalmi	ti	17.3.	10.00 Nuorisotalo, Kiannonkatu 33
Puolanka	ti	17.3.	10.00 Ravintola Esteri
Sotkamo	ti	17.3.	10.00 Vuokatinhovi
Vaala	ti	17.3.	19.00 Ruununhelmi
Utajärvi/Muhos	ti	17.3.	19.00 Ampumaradan tilat, Lummelammentie Muhos
Hyrnsalmi	ke	18.3.	10.00 Kunnantalo, valtuustosali
Kuusamo	ke	18.3.	10.00 Kaupungintalo, valtuustosalin takaosa
Pudasjärvi	ke	18.3.	10.00 Kaupungintalo, Otava-sali
Oulunseutu	ke	18.3.	19.00 Neste Maikkula
Taivalkoski	to	19.3.	10.00 Kunnantalo, valtuustosali
Kuhmo	to	19.3.	10.00 Hotelli Kainuu, Kainuuntie 84
Pyhäjärvi	pe	20.3.	10.00 Verkkoranta
Hailuoto	ma	23.3.	10.00 Osuuspankki
Kiiminki/Ylikiiminki	ma	23.3.	19.00 Kiiminki, Leppiniementie 2
Pyhäjoki	ma	23.3.	10.00 Vanhustentalon kerhuhuone
Haapavesi	ma	23.3.	19.00 Nora, Kytökyyläntie 260
Vuolijoki	ma	23.3.	19.00 Kunnantalo
Oulainen	ti	24.3.	10.00 Törmänhovi, ruokailu alk. 9.30.
linseutu	ti	24.3.	10.00 Yli- lin kirjaston kokoustilat, Halametsä 1
Pulkkila, Piippola, Kestilä, Rantsila	ti	24.3.	19.00 MHY Siikalakeuden Pulkkilan toimisto, Pulkkilantie 15
Liminka, Tyrnävä Temmes, Ala-Temmes	ti	24.3.	19.00 Pitojen Helmi
Vihanti	ke	25.3.	10.00 Meijerin Pirtti. Mukana Jari Kantomaa, OP Vihanti
Kärsämäki	ke	25.3.	10.00 Frosteruksen koulu
Pyhäntä	ke	25.3.	19.00 Tavastkengän koulu
Merijärvi	ke	25.3.	19.00 Kilpukka, ruokasali
Kajaani	to	26.3.	19.00 Hotelli Scandic Kajanus
Nivala	pe	27.3.	10.00 MTK:n kokoustila, Kalliontie 18
Haukipudas	ma	30.3.	10.00 Jatuli, takkahuone, kokouksen asialistalla sääntömuutos; asian ensimmäinen käsittely
Raahenseutu	ma	30.3.	19.00 Pattijoen Metsästysseuran maja, kokouksen asialistalla sääntömuutos; asian ensimmäinen käsittely
Ruukki	ti	31.3.	19.00 Paavolan Nuorisoseura
Lumijoki	ke	1.4.	19.00 Lumijoen Urheilutalo
Siikajoki	ke	1.4.	19.00 Törmälän tila, Toppilantie 20 A
Haapajärvi	ke	8.4.	11.30 HAI Liiketalouden osasto, Opintie 1. Ruokailu alk. klo 10.50.

Johtokunnan jäsenten vastuuyhdistykset:

Ahlholm Jari	Kärsämäki, Vihanti, Haapavesi, Piippola
Korhonen Tuija	Sotkamo, Kuhmo
Heikkinen Urpo	Ala-Temmes, Liminka, Lumijoki, Oulunseutu, Temmes, Tyrnävä, Muhos
Keränen Lassi	Kuusamo, Hyrnsalmi, Taivalkoski, Suomussalmi, Puolanka
Keränen Pentti	Paltamo, Ristijärvi, Kajaani, Vuolijoki
Kodis Eija	Pyhäntä, Nivala, Merijärvi, Oulainen
Manninen Inga	linseutu, Hailuoto, Haukipudas, Ylikiiminki, Kiiminki, Pudasjärvi
Myllylä Liisa	Haapajärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi
Rikkola Jaakko	Nuorten kerhot, Utajärvi, Vaala
Tamminen Tuomo	Kestilä, Pulkkila, Raahenseutu, Rantsila, Ruukki, Siikajoki

Varmista suomalaisen ruuan vahva tulevaisuus!

- eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsen
- siviilityö MTK-Kainuun toiminnanjohtaja
- metsätilan omistaja Sotkamosta

Maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten turvaaminen on koko tulevan vaalikauden tärkeimpiä kysymyksiä. Työ nousee maasta, siinä paras ohjenuora koko Suomen kasville!

Kansanedustaja

Timo Korhonen

www.timokorhonen.fi

Arviointikeskus 50
1962-2012

Auktorisoidut kiinteistöarvioijat Tie- ja lunastuskorvausarvioinnit OULU

AKA Vesa Hakola 020 7411 064
vesa.hakola@arviointikeskus.fi

Ympäristöoikeuteen ja maatilojen lakiasioihin erikoistuneet lakimiehet SEINÄJOKI

VT Lauri Pakka 020 7411 066
lauri.pakka@arviointikeskus.fi

Kasvua ja työtä.

Jarmo Vuolteenaho kansanedustajaksi.

Agrologi, maanviljelijä, kokenut vaikuttaja.

Sinun ehdokkaasi.

www.jarmovuolteenaho.fi

Ilmoituksen maksaja: Lakeuden Tulevaisuus ry

HAMPAIDEN HOIDOT
NUKUTUKSESSA,
SOITA (08)534 8100
NIIN KERROMME LISÄÄ!

Kokonaisvaltaista hoitoa hampaittesi hyväksi!

- Purentavaivat
- Esteettinen hammashoito
- lensairauksien hoidot
- Juurihoidot

- Suukirurgia
- Oikomishoidot
- Paikkaushoidot
- Protetiikka

HAMMASLÄÄKÄRIASEMA - HAMMASSAIRAALA

Olemme oululainen perheyryitys
Kirkkokatu 27, A 51, 5. krs OULU
P. (08) 534 8100
ma-pe 7.30-20 la 9-13 su 10-13